

T.C.
Yeditepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

**İLKÖĞRETİMDE VELİ-OKUL
İŞBİRLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE
YÖNETİCİ ROLLERİ**

TUFAN KANBUR

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ**

İSTANBUL, 2009

YÜKSEK LİSANS
TEZ SAVUNMA TUTANAĞI

..... / / 200.....

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden
Tufan Kambur, 15/01/2000 tarihinde yapılan Yüksek Lisans
Tez Savunması sonucunda jüri tarafından oyçokluğu / oybirliği ile

- Başarılı bulunmuştur.
 Başarısız bulunmuştur.
 Düzeltmeler için adaya ek süre tanınmıştır.

Jüri Üyeleri

Tez Danışmanı

Unvanı, Adı, Soyadı: Prof. Dr. Semra Ünal

İmzası : S. Ünal

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Prof. Dr. Sefer Ada

İmzası : S. Ada

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Yard. Doç. Dr. Ahmet Şirin A. Şirin

İmzası : A. Şirin

T.C.
Yeditepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

**İLKÖĞRETİMDE VELİ-OKUL
İŞBİRLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE
YÖNETİCİ ROLLERİ**

TUFAN KANBUR

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ**

**DANIŞMAN
PROF. DR. SEMRA ÜNAL**

İSTANBUL, 2009

ÖNSÖZ

Sağlıklı toplumların var olması, kendini her yönüyle geliştirmiş ve eğitmiş bireylerin varlığı ile orantılı bir olgudur. Her zaman vurgulandığı gibi, eğitim bireyde istenilen davranışları kazandırma sürecidir. Bu çerçevede; aynı zamanda toplumsal hayatta yaşanan birçok olumsuz durumun altında da yeterince eğitilmemiş olmanın yattığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Eğitim bu kadar önemli bir olgu ise bunu bireyin doğumundan itibaren başlatmak gerekir. Çocuk dünyaya geldiği andan itibaren ailesinde ilk eğitim sürecine girmiş olur ve bu konuda ailenin çok bilinçli olması gerekir. Ancak çocuk okula başladıktan sonra da ailenin vazifeleri belki bir adım daha da öteye geçerek devam eder. Çocuk eğitim-öğretim yaşantısına başladığı anda artık eğitim işi bir ekip çalışması haline gelir. Bu ekipte, veli, öğretmenler, çevre ve elbette yöneticiler vardır. Bu ekipte yer alan/almaması gereken herkesin üzerinde düşen görevlerin bilincinde olması sağlıklı bireyler yetişmesine ve bunun uzantısı olarak sağlıklı toplumun oluşmasına neden olacaktır.

Bu çalışmada da sık sık önemi vurgulanan ve eğitim-öğretim literatürüne katkı sağlayacağı düşünülen bu konunun ortaya çıkmasında bana ön ayak olan ve tecrübesiyle çalışmanın zenginleşmesinde büyük rol oynayan tez danışmanın Sayın Hocam Prof. Dr. Semra ÜNAL'a teşekkürü bir borç bilirim.

Tufan KANBUR

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	3
1.3. Alt Problemler	3
1.4. Denenceler	4
1.5. Sayılılar	4
1.6. Sınırlılıklar	4
1.7. Araştırmanın Amacı	5
1.8. Araştırmanın Önemi	5
1.9. Tanımlar	5
BÖLÜM II	6
İLGİLİ LİTERATÜR	6
2.1. Aile Kavramı ve Önemi	6
2.2. Okul ve Veli	8
2.2.1. Okul-Veli İşbirliği	8
2.2.2. Okul Veli İletişimi	11
2.2.2.1. Velilerin Okuldan ve Öğretmenlerden Beklentileri	12
2.2.2.2. Okul ve Öğretmenlerin Velilerden Beklentileri ...	13
2.3. Ailenin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri	14
2.3.1. Anne-Baba Tutumu ve Okul Başarısı	15
2.4. Velilerin Eğitim Sürecine Katılımı ve yapılabilecek Uygulamalar ...	16
2.4.1. Velilere Düşen Görevler	17
2.4.1.1. Ev Ortamını Düzenleme Yoluyla Öğrenciye Destek Olma	19
2.4.1.2. Okul Etkinliklerine Katılma Yoluyla Öğrenciye Destek Olma	20
2.4.2. Öğretmenlere Düşen Görevler	21

2.5. Okulun Bir ögesi Olarak Okul-Aile Birlikleri	23
2.6. Aile Katılım ve Desteğini Engelleyen Faktörler	24
2.7. Okul yönetimi ve Okul-Veli İlişkisinde Yöneticinin Rollerini	25
BÖLÜM III	28
METODOLOJİ	28
3.1. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ	28
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	29
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	29
3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ	30
BÖLÜM IV	31
BULGULAR	31
4.1 BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE AİT FREKANS VE YÜZDE DEĞERLERİ	31
4.2.BAĞIMLI DEĞİŞKENLERİN BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI TEST ETMEK İÇİN YAPILAN DEĞERLENDİRMELER	38
4.2.1. “Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Bulgular	38
4.2.2. “Yaş” Değişkenine İlişkin Bulgular	42
4.2.3. “Medeni Durum” Değişkenine İlişkin Bulgular	47
4.2.4. “Çocuk Sayısı” Değişkenine İlişkin Bulgular	49
4.2.5. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine İlişkin Bulgular	59
4.2.6. “Yöneticilerin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine İlişkin Bulgular	79
4.2.7. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine İlişkin Bulgular.....	96
4.3. VELİLERİN BAĞIMLI DEĞİŞKENLERE (ANKETTEKİ İFADELERE) VERDİKLERİ CEVAPLARIN FREKANS, YÜZDE, ORTALAMA VE STANDART SAPMASINA GÖRE DAĞILIMI	110

4.3.1. İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini Ortaya Koymak” İle İlgili İfadelerin (Bağımlı Değişkenlerin) Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	110
BÖLÜM V	112
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	112
5.1. TARTIŞMALAR	112
5.1.1. Bağımlı Değişkenlerin Bağımsız Değişkenlere Göre Farklaşıp Farklaşmadığına İlişkin Elde Edilen Bulgulara Dair Tartışmalar	112
5.1.1.1. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Tartışmalar	112
5.1.1.2. Yaş Değişkenine İlişkin Tartışmalar	113
5.1.1.3. Medeni Durum Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	114
5.1.1.4. Çocuk Sayısı Değişkenine İlişkin Tartışmalar	115
5.1.1.5. Veli Toplantısına Katılma Sayısı Değişkenine İlişkin Tartışmalar	116
5.1.1.6. Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma” Değişkenine İlişkin Tartışmalar	119
5.1.1.7. Çocuğun Sınıf Düzeyi Değişkenine İlişkin Tartışmalar	122
5.1.2. Velilerin “İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini Ortaya Koymak” İle İlgili İfadelere Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmasına İlişkin Bulgulara Dair Tartışmalar.....	124
5.2. SONUÇ	126
5.2.1. Bağımlı Değişkenlerin Bağımsız Değişkenlere Göre Farklaşıp Farklaşmadığına İlişkin Elde Edilen Bulgulara Dair Sonuçlar	126
5.2.1.1. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar	126

5.2.1.2. Yaş Değişkenine İlişkin Sonuçlar	126
5.2.1.3. Medeni Durum Değişkenine İlişkin Sonuçlar	127
5.2.1.4. Çocuk Sayısı Değişkenine İlişkin Sonuçlar	127
5.2.1.5. Veli Toplantısına Katılma Sayısı Değişkenine İlişkin Sonuçlar	127
5.2.1.6. Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Değişkenine İlişkin Sonuçlar	128
5.2.1.7. Çocuğun Sınıf Düzeyi Değişkenine İlişkin Sonuçlar	129
5.2.2 Velilerin “İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini Ortaya Koymak” İle İlgili İfadelere Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmasına İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar.....	130
5.3. ÖNERİLER	131
KAYNAKLAR	134
EKLER	138
ANKET ÖRNEĞİ	139

ÖZET

İLKÖĞRETİMDE VELİ-OKUL İŞBİRLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE YÖNETİCİ ROLLERİ

Bireyin ilk gereksinimlerinin giderilmesi ve toplum yaşamına hazırlanması içinde doğduğu aileye bağlıdır. Aile çocuğunu doğduğu andan itibaren her yönüyle geliştirmeye ve eğitmeye uğraşır. Bu uğraş çocuğun eğitim hayatına başlaması ile okulla paylaşılır ve gittikçe bu sorumluluklar artar. Özellikle ilköğretim çağının, çocukların tüm gelişim alanları için kritik bir dönem olduğu bilinmektedir. Bu önem çerçevesinde, ilköğretim öğrencilerinin bir bütün halinde gelişimini sağlamak noktasında ailelere, öğretmenlere ve okul yöneticilerine büyük görevler düşmektedir. Aile çocuğun ihtiyaçlarını gidermek için, öğretmenler ise eğitim-öğretim içinde çocuğun istendik davranışlar kazanması için sürekli çaba gösterirler. Bu aşamada yöneticiler ise konunun önemini bilip, velilerin okulla sürekli koordinasyon halinde olmaları için çeşitli çalışmalar yapmak ve imkânlar hazırlamak durumdadır. Daha önce de değinildiği gibi bireyin gelişiminden, çevresindeki tüm kişiler sorumludur.

Bu araştırmada, ilköğretimde veli-okul işbirliğinin geliştirilmesinde yönetici rollerini çeşitli değişkenlere göre ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaçla; Eyüp, Gaziosmanpaşa, Esenler, Bayrampaşa, Fatih ve Bahçelievler İlçe Mili Eğitim Müdürlüklerine bağlı ilköğretim okullarında çocukları öğrenimine devam eden ve araştırmaya tesadüfi olarak katılan toplam 357 veli üzerinden veriler toplanmıştır. Verilere ulaşabilmek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan ve uzman görüşünden sonra son şekli verilen anket kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS-15 istatistik programında analiz edilmiştir.

Elde edilen bulgular incelendiğinde; velilerin bütün değişkenlerine göre ve konuyla ilgili veli görüşleri çerçevesinde ankete konulmuş olan diğer tüm değişkenlere göre (yaş, cinsiyet, medeni durum, ailedeki çocuk sayısı, bir yılda katıldıkları veli toplantısı sayısı, okul yöneticisinin toplantılara katılıp katılmaması, okul yönetimi ile en çok görüşmeye gidilme nedeni, çocukları ile ilgili problemlerde

izlenen yol, öğretmen ile en çok görüşülen yer ve çocuğun okuduğu sınıf düzeyi) göre anlamlı farklılıklar elde edilmiştir. Veliler genel olarak; okul yöneticilerinin veli-okul işbirliğinin geliştirilmesi konusunda yaklaşımlarının olumlu olduğu görüşünü ortaya koymuşlardır. Elde edilen bulgular tartışılmış ve bu doğrultuda çeşitli öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Veli-Okul İşbirliği, Yönetici Roller

ABSTRACT

THE ROLES OF DIRECTOR IN THE COOPERATION OF PARENTS- STUDENTS IN PRIMARY EDUCATION

To supply the necessity of a person and to get ready to social life depends on the family. Family deal with to educate and improve their child since they born. That is shared with school when the child started education and responsibility increases. Especially it is known that primary school is the most critical term for children development. Family, teachers and the directors of school have important mission for the development of children in a whole. Families struggle to supply the child's necessities and teachers struggle to get behaviour in education. In that instance directors have to prepare possibilities and have to do various working for the coordination of parents with school. Like said before, the people around a person are responsible to the development of the person.

In this study, the primary role of managers in the parent-school cooperation in the development by several variables intended to reveal. To this end, Job, Gaziosmanpaşa, Esenler, Bayrampaşa, Fatih, and adheres to National Education Directorate Bahcelievler district primary school children in continuing education and research as a participant accidental data were collected over a total 357 parents.. In order to access data and expert opinion prepared by researchers after the end of the survey form was used. The resulting data were analyzed by SPSS-15 statistical program.

The resulting findings were examined, parents of all variables according to and relevant comments on the parents within the framework of survey has been placed on all other variables according to (age, gender, marital status, families, the number of children a year participate in the parent meeting number, school administrator attend meetings and not attending school management and Go to most discussions of the reasons for the child observed in problems with the roads, and most interviewed teachers and children in the class reading level) significant

differences were obtained by. Parents in general, school administrators and parent-school cooperation in developing a positive approach that was put forth opinion. The results were discussed and various suggestions in this direction have been brought.

Keywords: Parent-School Co, Manager Roles

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Velilerin “Cinsiyet” Değişkenine Göre Dağılımı	31
Tablo 2. Velilerin “Yaş” Değişkenine Göre Dağılımı	32
Tablo 3. Velilerin “Medeni Durum” Değişkenine Göre Dağılımı	32
Tablo 4. Velilerin “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre Dağılımı	33
Tablo 5. Velilerin “Bir Yılda Katıldıkları Veli Toplantısı Sayısı” Değişkenine Göre Dağılımı	33
Tablo 6. Veli Gözlemlerine Göre “Yöneticilerin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre Dağılımı	34
Tablo 7. Velilerin “Okul Yönetimi İle En Çok Görüşme Nedenleri” Değişkenine Göre Dağılımı	35
Tablo 8. Velilerin “Çocukları İle İlgili Problemlerde İzledikleri Yol” Değişkenine Göre Dağılımı	36
Tablo 9. Velilerin “Öğretmenle En Çok Görüşülen Yer” Değişkenine Göre Dağılımı	37
Tablo 10. Velilerin “Çocuklarının Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre Dağılımı	37
Tablo 11. Cinsiyet Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları	39

Tablo 12. Cinsiyet Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları	39
Tablo 13. Cinsiyet Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar.” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları	39
Tablo 14. Cinsiyet Değişkenine Göre “Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları	40
Tablo 15. Cinsiyet Değişkenine Göre “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları	41
Tablo 16. Cinsiyet Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları	41
Tablo 17. “Yaş” Değişkenine Göre “Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	42
Tablo 18. “Yaş” Değişkenine Göre “Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	43

Tablo 19. “Yaş” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	44
Tablo 20. “Yaş” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	45
Tablo 21. “Yaş” Değişkenine Göre “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	46
Tablo 22. “Yaş” Değişkenine Göre “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	47
Tablo 23. “Medeni Durum” Değişkenine Göre “Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	47
Tablo 24. “Medeni Durum” Değişkenine Göre “Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	48
Tablo 25. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	49

Tablo 26. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	50
Tablo 27. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	51
Tablo 28. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	52
Tablo 29. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	53
Tablo 30. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	54
Tablo 31. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	55
Tablo 32. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	56

Tablo 33. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	57
Tablo 34. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	58
Tablo 35. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	59
Tablo 36. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	60
Tablo 37. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	61
Tablo 38. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	62
Tablo 39. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	63

- Tablo 40. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları64**
- Tablo 41. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları65**
- Tablo 42. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları66**
- Tablo 43. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları67**
- Tablo 44. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları68**
- Tablo 45. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları69**

Tablo 46. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	70
Tablo 47. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	71
Tablo 48. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları.....	72
Tablo 49. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	73
Tablo 50. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	74
Tablo 51. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları ..	75

- Tablo 52. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları76**
- Tablo 53. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları77**
- Tablo 54. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları78**
- Tablo 55. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları79**
- Tablo 56. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları79**
- Tablo 57. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları80**

Tablo 58. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	81
Tablo 59. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	81
Tablo 60. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	82
Tablo 61. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	83
Tablo 62. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	83
Tablo 63. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	84

- Tablo 64. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları85
- Tablo 65. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Velilerin okul -aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları86
- Tablo 66. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları86
- Tablo 67. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları87
- Tablo 68. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları88
- Tablo 69. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları88

- Tablo 70. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları89
- Tablo 71. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları90
- Tablo 72. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları90
- Tablo 73. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları91
- Tablo 74. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları92
- Tablo 75. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”**
Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları92

Tablo 76. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”	
Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	93
Tablo 77. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”	
Değişkenine Göre “Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	94
Tablo 78. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu”	
Değişkenine Göre “Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	95
Tablo 79. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	96
Tablo 80. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	97
Tablo 81. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	98

Tablo 82. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	99
Tablo 83. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	100
Tablo 84. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	101
Tablo 85. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	102
Tablo 86. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	103
Tablo 87. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	104

Tablo 88. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	105
Tablo 89. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	106
Tablo 90. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	107
Tablo 91. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları	108
Tablo 92. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları	109
Tablo 93. Velilerin “İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini Ortaya Koymak” İle İlgili İfadelere Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerlerinin Dağılımı	110

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Çocukların iyi bir şekilde eğitilmesi her şeyden önce anne babasıyla kuracağı sağlıklı ilişkiye bağlıdır. Çocuk, öğrenme ve başarıma isteğini önce aile ortamında edinir. Anne-babasından gördüğü sevgi, ilgi ve uyarılma sonucu doğal öğrenme güdüsü artar. Ebeveynleri ile iyi ilişkiler içinde olan çocuk onlar gibi bilgili, güçlü ve becerikli olmaya özenir. Başka bir deyişle çocuk onları model alır. Soruları yanıtlanan, merakı doyurulan çocuk daha çok öğrenme hevesi duyar, tersi durumlarda ise çocuğun öğrenme güdüsü yok olur (Kaya, 2003, s.204). Daha sonra okul yaşamı başlayan çocuk öğretmenin davranışlarıyla karşı karşıya kalır. Öğretmenin olumlu ya da olumsuz tutumunu anne babasınınkiyle kıyaslar ve bu durum onun okul yaşamına dair motivasyonunda oldukça önemli bir konudur. Bu yüzden ailelerin, çocuklarının eğitim yaşamları ile yakından ilgilenmeleri okul ve öğretmen ile sürekli iletişim halinde olmaları oldukça önemlidir.

Öğrenme-öğretme sürecine ilişkin olarak okul başarısını artıran faktörler üzerinde yapılan araştırmalar, okul başarısı üzerinde okul-aile dayanışmasının önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın amacı; okul-aile dayanışmasının öğrencinin başarısı üzerindeki etkiyi, bu konuda yapılan araştırma ve inceleme bulgularının ışığında ele almak ve okul-aile işbirliğinin sağlanmasına yönelik öneriler geliştirmektir (Çelenk, 2003).

Okul-aile işbirliği sürecinde, okul yöneticileri, anne-baba ve öğretmenler, elverişli bir öğrenme ortamı yaratabilmek ve çocukları bu ortamdan yararlandırabilmek için ortak bir çaba göstermelidirler. Çocuğun evde oluşan ilk öğrenme yaşantıları, okuldaki öğrenme yaşantılarına destek sağlayabildiği ölçüde, öğretmenin sınıf içi uygulamalardaki başarı şansını artabilecektir. Bu yüzden aile ile işbirliği süreci içinde

öğretmenlerin çocuğun aile ortamlarını iyi değerlendirmeleri ve çocukların daha iyi eğitilmelerine olanak hazırlamak amacıyla aile sorumlularıyla iletişim kurmaları önemlidir (Burns, Roe ve Ross, 1992). Eastman, ana-babanın okul etkinliklerine katılımı ile çocuğun eğitime ilgisi ve başarısı arasında doğrudan yüksek bir ilişki olduğunu saptamıştır. Türkiye'de ise okul ile aile arasında planlı bir iletişim olduğu söylenemez. Bulgulara göre yönetici, öğretmen, okul ve aile arasındaki ilişkiler plansız ve rastlantısaldır (Aslan, 1984). Eğitimin ve okulun belirlenen amaçlara ulaşması ve daha etkili olması okul ve aile arasında planlı bir ilişkiyi, işbirliğinin de ötesinde ailenin bir ortak olarak okuldaki süreçlere katılımını zorunlu kılmaktadır (Akt: Sakbaşı ve Kavak, 2008).

Aile katılımının öğrenci başarısı üzerinde oynadığı başat rolün bilincinde olan gelişmiş ülkeler, eğitim sistemlerinde aile katılımına daha fazla önem verme yönünde adımlar atmaktadır. Amerikan Eğitim Sekreterliğinin ilan ettiği kapsamlı eğitim reformunun on bir aşamasından birisinin, öğrenci başarısını yükseltebilmek için ailelerin okula katılımının artırılması olarak belirlendiği ifade edilmektedir (Silver, 2004). Mevcut merkezi eğitim politikalarıyla yönetilen okulların sıradanlaştığını ve bu durağan sistemin oldukça riskli bir durum olduğunu savunan Jaekel (2004), böyle bir okul yapılanmasında tembel öğretmenlerin ve sıradanlaşan ailelerin bulunmasının kaçınılmaz olduğunu ileri sürmektedir. Sıradanlaşmış, güven vermeyen ve farklı toplumsal istemleri karşılamayan okul yapılanmasının bir ifadesi olarak Amerikan toplumunda yaygın olan “homeschooling” uygulamasının, yani evde ailelerin gözetiminde yapılan eğitimin oldukça yaygın bir durum olduğu belirtilmektedir. Günümüzde 6-18 yaş arası 58 milyon öğrencinin özel veya devlet okullarında eğitim gördüğü Amerikan toplumunda, yaklaşık bir milyon insanın “homeschooling” uygulamasıyla evde eğitim-öğretime devam ettiği belirtilmektedir (Aslanargun, 2007).

Velilerin, çocuklarının eğitim yaşantısına katılmasında onlara ve öğretmenlere düşen görevlerin yanında okul yöneticilerine de düşen görevler vardır. Okul yöneticisinin önemli sorumluluklarından biri olan, veli ve çevre ile olumlu ilişkiler kurma görevi, velilerin okula ve eğitim yaşantısına dahil olmalarını gerektiren çeşitli çalışmaları yapılmasını içerir.

Bireyin gelecekteki yaşamında kuşkusuz en belirleyici rolü oynayan kurum okuldur. Bu nedenle okulun geliştirilmesi ve tüm ilgililerin eğitim sürecine katılması gerekir. Okulda gerçekleştirilen öğretim etkinliklerinin planlanmasında ve uygulanmasında en önemli sorumluluğu okul yöneticileri ve öğretmenler üstlenmektedir. Temelde esas olan öğrencinin nitelikli yetiştirilmesi ve hayata hazırlanması ise, çocuklarının başarısı için çaba harcayan ailelerin sürecin dışında tutulması düşünülemez. O halde okul-aile işbirliğinin sürecin her aşamasında ve okul etkinliklerinin gerçekleştirilmesi hem okulun amaçlarına ulaşılmasını hem de öğrenci davranışların olumlu yönde değişiklik meydana getirilmesini sağlayacaktır. Özellikle ilköğretim kademesinde sağlıklı bir etkileşim ve işbirliğinin oluşturulması, çocuğun gelecekteki yaşamında belirleyici olması bakımından çok büyük önem taşımaktadır (Gökçe, 2000).

1.2. Problem Cümlesi

İlköğretimde okul-veli işbirliğinin geliştirilmesinde Yöneticinin etkisi nedir?

1.3. Alt Problemler

Araştırmanın asıl amacına uygun olarak belirlenen alt problemler şunlardır:

İlköğretimde okul-veli işbirliğinin geliştirilmesinde Yöneticinin etkisi;

- 1- Velilerin cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?
- 2- Velilerin yaşına göre farklılaşmakta mıdır?
- 3- Velilerin medeni durumuna göre farklılaşmakta mıdır?
- 4- Velilerin çocuk sayısına göre farklılaşmakta mıdır?
- 5- Velilerin bir yılda katıldıkları veli toplantısı göre farklılaşmakta mıdır?
- 6- Velilerin, çocuklarının okuduğu okulun yöneticilerinin veli toplantılarına katılıp katılmama değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
- 7- Velilerin, çocuklarının okuduğu sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

1.4. Denenceler

İlköğretimde okul-veli işbirliğinin geliştirilmesinde Yöneticinin etkisi;

- 1- Velilerin cinsiyetlerine göre farklılaşmaktadır.
- 2- Velilerin yaşına göre farklılaşmaktadır.
- 3- Velilerin medeni durumuna göre farklılaşmaktadır.
- 4- Velilerin çocuk sayısına göre farklılaşmaktadır.
- 5- Velilerin bir yılda katıldıkları veli toplantısı göre farklılaşmaktadır.
- 6- Velilerin, çocuklarının okuduğu okulun yöneticilerinin veli toplantılarına katılıp katılmama değişkenine göre farklılaşmaktadır.
- 7- Velilerin, çocuklarının okuduğu sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşmaktadır.

1.5. Sayıtlar

- 1- Araştırmaya katılan velilerin anket sorularına içten ve samimi cevaplar verdiği varsayılmıştır.
- 2- Araştırmada kullanılan anketin, araştırılan durumu ortaya koyabilecek kapsamda olduğu kabul edilmiştir.
- 3- Araştırmaya katılan veli sayısının yeterli olduğu varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

- 1- Araştırma bulguları 2009-2010 Eğitim-Öğretim Yılında çocuğu ilköğretim okullarına devam eden velilerin görüşleri ile sınırlıdır.
- 2- Araştırma bulguları anketteki sorularla sınırlıdır.
- 3- Araştırma, kullanılan istatistiksel analizlerle sınırlıdır.
- 4- Araştırmanın örnekleme Eyüp, Gaziosmanpaşa, Esenler, Bayrampaşa, Fatih ve Bahçelievler İlçe Mili Eğitim Müdürlüklerine bağlı İlköğretim okulları ile sınırlandırılmıştır.

1.7. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, ilköğretimde okul-veli işbirliğinin geliştirilmesinde Yöneticinin etkisini, velilerin çeşitli değişkenlerine göre (cinsiyet, yaş, medeni durum, çocuk sayısı, bir yılda katılan veli toplantısı sayısı, çocuklarının okuduğu okulun yöneticilerinin veli toplantılarına katılıp katılmaması ve çocuklarının sınıf düzeyi) araştırmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın bulgularını tartışmak ve bulgulara göre öneriler getirmek de araştırma kapsamında amaç edinilmiştir.

1.8. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, ilköğretimde okul-veli işbirliğinin geliştirilmesinde Yöneticinin etkisini, velilerin çeşitli değişkenlerine göre araştırmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın bulgularının nedenleri ile tartışılacak olması ve bulgulara göre öneriler getirilecek olması alana yeni bilgiler sağlayacaktır. Bulguların ve önerilerin, öğretmen, okul yöneticisi ve velileri aydınlatacağının düşünülmesi de araştırmanın diğer bir önemini oluşturmaktadır.

1.9. Tanımlar

Eğitim: Ertürk'e göre eğitim bir disiplindir. Bu pedagoji ile ifade edilen anlamın biraz daha genişletilmiş şeklidir. Bu anlamıyla eğitim; normal fakat istenmedik insan davranışını istendik yönde değiştirme ya da insana yeni davranışlar kazandırma işinin verimlice nasıl yapılabileceği ile ilgili bütün bilgi ve uygulamaları kapsar (Akt: Ada, Ünal, 2008).

Veli: Okula giden bir çocuğun her türlü davranış ve tutumundan sorumlu olup onunla ilgili işleri izleyen kimse (Türk Dil Kurumu)

Yönetici: Eğitim yöneticisi değişik eğitim kurumlarında, okullarda, eğitim kademelerinde eğitim programlarını, öğrenci hizmetlerini, işgören hizmetlerini, bütçe işlerini, eğitim bina, araç ve gereçlerine ilişkin işleri yönetir (Eğitimforum.com).

BÖLÜM II

İLGİLİ LİTERATÜR

Bu bölümde, araştırma ile ilgili yapılmış olan literatür bilgilerine yer verilmiştir.

2.1. Aile Kavramı ve Önemi

Aile, çocuğun fiziksel, akli ve ruhsal sağlığının temellerinin atıldığı yerdir. Aile, çocuğun doğal çevresi ve yaşamı boyunca hayatının odak noktası olmaya devam eder. Aile, çocuğun ilk ve en önemli eğitim yeridir. Aile çevresi, aynı sistem ve okulda eğitim alan çocuklarda bu eğitimden yararlanma oranını önemli ölçüde etkilemektedir. Pestalozzi aileyi “gerçek eğitimin anası” olarak tanımlamıştır. Aile çocuğun davranışlarının şekillenmeye başladığı yerdir (Saritaş, 2004:205).

Aile en küçük toplumsal kurum olarak tanımlanır. Aile içinde bulunduğu toplumun bir birimi olarak onun özelliklerini taşır ve kültürünü yansıtır (Yörükoğlu, 1997, s.125). Aile çocuğun toplumsallaşmasını olumlu ya da olumsuz etkilemesi nedeniyle eğitimin başarılı olmasında rol ve etki sahibi olan önemli bir çevredir (Kıncal, 1993, s.63-68).

Aile toplumun yapı taşı, diğer bir tanımla sosyal bir şekillenmedir. Sosyal bir şekillenme olan aile eğitimdeki ilk kurumdur. Aile, sosyal ilişkilerin şekli ve yoğunluğu bakımından sosyologların yaptığı sınıflandırmaya göre birincil gruba dahildir. Birincil grubun temel taşı ailedir; eğitimin ilk basamağı olması açısından büyük bir önem arz etmektedir. Çünkü birey ilk duyguyu, ilk davranışı ve ilk eğitimini içinde yaşadığı aileden ve toplumdan kazanır. Bu kazanımlar bireyin sosyalleşmesi ve eğitimi noktasında ileriki hayatlarına yönelik ilk şekillenmedir

Aile; anne, baba ve çocuktan oluşan toplumun en küçük birimi ve temel taşlarından biridir. Çocuk, anne ve babasından aldığı kalıtsal özellikler ile dünyaya gelir ve toplum yaşantısına uyum sağlamasına yardımcı olacak ilk davranış öğelerini ailede öğrenir. Bu açıdan aile, yaşamın ilk yıllarında çocuğun bakımı ve eğitiminden sorumlu başlıca kurumdur. Daha sonra okul ve diğer sosyal kurumların katkıları, ailenin bu konudaki sorumluluğunu yerine getirmesine yardımcı olsa da, onun önemi ve sorumluluğunu azaltmaz (Oktay, 1999, s.147).

Çocuğun gelişiminde ailenin yardımları şöyle sıralanabilir:

- Aile, çocuğa grup içinde dengeli bir birey olabilmesi için güven duygusu aşılar.
- Çocuğun sosyal onay görebilmesi için gerekli ortamı hazırlar.
- Çocuğun sosyalleşmeyi öğrenebilmesi için onay görmüş, uygun davranış biçimleri içeren birer model oluşturur.
- Sosyal açıdan onay görmüş davranış biçimlerinin gelişimi için rehberlik eder.
- Çocuğun yaşam ortamına uyum sağlarken karşılaştığı sorunlarına çözüm getirir.
- Uyum için gerekli olan davranışla ilgili, sözlü ve toplumsal alışkanlıkların kazanılmasına yardımcı olur.
- Okul ve sosyal yaşamda başarılı olabilmesi için çocuğun yeteneklerini uyarır ve geliştirir.
- Çocuğun ilgi ve yeteneklerine uygun arzuların geliştirilmesine yardımcı olur (Yavuzer, 1999, s.138).

Bireyin eğitimi, ilk olarak ailede başlar; daha sonra oyun çevresi, okul, kitle iletişim araçları, akran grupları ve ekonomik kurumlardaki etkileşimlerle işbirliği içinde devam eder ve böylece bireyin sosyal etkileşim çemberi giderek genişler. Özellikle bilginin sürekli arttığı, hızla yayılıp paylaşıldığı, bilgi teknolojilerinin geliştiği günümüzde, eğitim kurumları toplumdaki tüm kurumlar gibi değişim ve gelişimden etkilenerek yeni yapılanmalar oluşturmak durumunda kalmaktadır. Bu değişimi amaçlara göre gerçekleştirebilen aile ve eğitim kurumları toplumun seçkin bireyelerine sahip olabileceklerdir (Sakbaşı ve Kavak, 2008).

Çocukların eğitiminde önemli rol oynayan ailelerle sıkı bir işbirliği oluşturmak ve onları da okulla işbirliği içinde olmaya isteklendirmek, okul açısından önemli bir kazanımdır. Eğitimde aile rolünün öneminin giderek daha çok fark edilmesiyle birlikte velilerin okulda daha aktif rol almaya isteklendirilmeleri ve yönlendirilmeleri eğilimi giderek artmaktadır. Okulun, eğitim-öğretim işini etkin biçimde yapabilmesi için çocuğun genel görünümünü şekillendiren aile ile birlikte çalışması gerekir. Başarılı bir eğitimin temelleri aile ile okul arasındaki işbirliğine dayanır. Eğitim konusunda aile ve okulun bir araya gelmesi sağlanmalıdır (Sarıtaş, 2004:205).

2.2. Okul ve Veli

Öğrencilerin başarısını etkileyen faktörler sıralamasında okul-aile işbirliği, okulların yapısı ve sosyo-ekonomik koşullardan daha önde yer almaktadır. Okul-aile işbirliği öğrencilerin haklarını ve sorumluluklarını kavrayıp kullanmada, bunların gerektirdiği davranışları sergilemede ve okul başarısının arttırılmasında önemli rol oynar. Öğretmenler ve okul yöneticileri yalnız öğrencileri değil aynı zamanda velilerin de eğitim sürecinin bir parçası olduğunu görmelidirler. Okul, velileri başta bulunan, öğrencinin sadece başarı durumunu öğrenmek, ya da bir sorun olduğunda veya çağrıldığında okula gelen kişiler olarak değil, öğrencinin başarısında ve sağlıklı bir kişilik geliştirmesinde rol oynayan ortaklar olarak görmelidir. Okul yöneticileri ve öğretmenler, okulun, veliler için de öğrenilen ve öğretilen bir yer olduğunu bilmelidirler (Doğru, 2005).

2.2.1. Okul-Veli İşbirliği

Eğitim örgütleri beklentileri, değerleri ve ihtiyaçları farklı olan birçok toplumsal grup tarafından kuşatılmıştır. Eğitim kurumları, yapıları ve işlevleri gereği çevrelerini etkileyen örgütler olduğu kadar aynı zamanda çevrelerinden etkilenen örgütlerdir. Bu nedenle, eğitim süreci sadece okul binasında gerçekleşen bir süreç niteliğinde değildir (Bayrakdar, 2006). Okulların en fazla etkilediği ve etkilendiği toplumsal çevre unsurunun, öğrenci aileleri olduğu söylenebilir. Eğitim sistemini oluşturan ve devamlılığını sağlayan öğelerin en önemlileri kuşkusuz öğretmen, öğrenci ve veli

öğeleridir. Eğitim sisteminin başarılı olması bu üç ögenin ortak amaçlar doğrultusunda sürekli işbirliği içerisinde olmasına bağlıdır (Özyürek, 1983).

Çocuğun eğitim ve öğretiminde istenilen başarılı sonuca ulaşabilmek için, her şeyden önce okul ile ailenin işbirliği yapması gerekmektedir. Tek taraflı çalışmalar, çocukları istenilen hedefe götürmemektedir. Çünkü, öğrenciler zamanının bir kısmını okulda, büyük bir kısmını ise okul dışında geçirmektedirler. Öğrencinin okul dışında daha çok zaman geçirdiği göz önüne alınırsa, aile çevresinin çocuğun hayatı üzerinde ne kadar etkili olduğu meydana çıkacaktır. Günümüzde aileler, okulların yardımı olmaksızın çocuklarını eğitemeyecekleri gibi, okullar da, ailelerle işbirliği yapmaksızın öğrencilerini gerektiği şekilde yetiştiremezler (Kıncal, 1991, s.24). Bu yönüyle, bir okul, içinde bulunduğu çevre halkının gösterdiği ilgi ve destekleme arzusu ölçüsünde iyi bir okul olacaktır denilebilir. Halkın okula destek olması ise, ancak, halkın okulu iyi bir şekilde anladığı, okulun uygulamalarında söz sahibi olduğu ve anne-baba ile öğretmenler birlikte çalıştıkları zaman sağlanabilir (Grant, 1964, s.29). Dolayısıyla, öğrencilerin aileleri ile öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Özellikle de, öğretmenler okul-aile iş birliğinin gerçekleştirilmesinde ve geliştirilmesinde çok önemli bir göreve sahiptirler. Çünkü, öğretmenler çocuklarla yüz yüze iletişim içerisinde bulunan ve onların ilgi ve ihtiyaçlarının neler olduğunu en iyi bilen kişilerdir (Akt: Genç, 2006).

Eğitim-öğretim sürecinde, aile ve okul arasında sağlanan etkili bir işbirliği ve etkileşim sürecinin gerek öğrenci başarısı gerekse okul başarısı açısından birçok getirisi vardır. Öğrencilerin okul başarıları ve sosyal gelişimleri üzerinde etkili olan birçok faktör bulunmaktadır. Kuşkusuz, aile faktörü öğrencilerin her türlü gelişimini ve akademik başarısını etkileyen faktörlerin başında gelmektedir. Bu açıdan, ailelerin çocuklarının gelişimini ve başarı durumunu yakından takip etmesi ve okul süreçlerine katılımı büyük önem taşımaktadır. Başarılı bir şekilde gerçekleştirilen işbirliği süreci, öğrencilerin öğrenmesine ve başarısına olumlu katkılarda bulunacaktır (Akbaşı ve Kavak, 2008). “Özellikle ilköğretim kademesinde sağlıklı bir etkileşim ve işbirliğinin oluşturulması, çocuğun gelecekteki yaşamında belirleyici olması bakımından çok büyük önem taşımaktadır” (Gökçe, 2000, s.1).

Veliler öğretmenlerle olan iletişimleri sayesinde çocuklarını daha iyi tanıyıp, gereksinimleri ile daha yakından ilgilenebilirler. Öğretmenler de, ailelerden aldıkları bilgiler doğrultusunda öğrencilerinin gelişimlerine daha anlamlı katkılar da bulunabilirler. Öğretmenlerle aileler arasındaki iletişimi güçlendirmeye yönelik çalışmalar, öğrencilerin okul başarısını yükseltebileceği gibi okulda disiplin sorunlarının yaşanmasını da engelleyebilir (Aslanargun, 2007, s.125). Öğretmen ve velilerin ortak yönlendirmeleri, öğrencilerin okul kurallarına bağlılığını artırarak okulda sağlıklı bir okul ikliminin oluşmasına yardımcı olacaktır (Balkar, 2009).

Okul-aile işbirliği sürecinde, okul yöneticileri, anne-baba ve öğretmenler, elverişli bir öğrenme ortamı yaratabilmek ve çocukları bu ortamdan yararlandırabilmek için ortak bir çaba göstermelidirler. Çocuğun evde oluşan ilk öğrenme yaşantıları, okuldaki öğrenme yaşantılarına destek sağlayabildiği ölçüde, öğretmenin sınıf içi uygulamalardaki başarı şansını artabilecektir. Bu yüzden aile ile işbirliği süreci içinde öğretmenlerin çocuğun aile ortamlarını iyi değerlendirmeleri ve çocukların daha iyi eğitilmelerine olanak hazırlamak amacıyla aile sorumlularıyla iletişim kurmaları önemlidir (Sakbaşı ve Kavak, 2008).

Çocuklarının eğitim yaşamının sağlıklı geçmesi noktasında velilere büyük görevler düşmektedir. Bu bağlamda, okul veli işbirliğinde velilerin özellikle şu hususları göz önünde bulundurmaları gerekir:

1. Öğrencinin okul başarısında okul yönetici ve öğretmenleri kadar, velinin de rol ve sorumluluğu vardır.
2. Okulların başarısı okul müdürü ve öğretmenlerin çabası kadar, velilerin de okullarla etkili iletişim kurarak işbirliği yapmalarına bağlıdır.
3. Öğrencinin başarı düzeyi okulun fiziksel ve psikolojik koşulları kadar, ev ortamı ve koşullarından da etkilenir.
4. Ailenin okul etkinlikleri ve kararlarına katılımı, okulun işleyişi ile ilgili kuralları ve ilkeleri değiştirmek değil, onları daha uygulanabilir duruma getirme amacı ile yapılır.

5. Okulların başarısında okul koşullarının elverişli olmasının büyük payı vardır. Okul koşullarının iyileştirilmesi de büyük ölçüde maddi ve manevi destekle gerçekleşir.

6. Okullar belirli yasal ve bilimsel kural ve ilkelere uygun olarak işletilmek zorundadır. Bu kural ve ilkeler bazı durumlarda veli beklentilerine ve arzularına aykırı düşebilirler. Ancak konulan bu kural ve ilkelerin velileri okula karşı soğutmak amacıyla değil, öğrencilerin başarısı ve güvenliğini garantiye alma gerekçesiyle konulduğu gözden uzak tutulmamalıdır.

7. Aileler okul yöneticisi ve öğretmenleri değerlendirirken, yargılarken; sahip oldukları sınırlı sayıda çocukları için taşıdıkları sorumlulukları, yaşadıkları sıkıntıları dikkate alarak, empatik olmaya özen göstermelidirler.

2.2.2. Okul Veli İletişimi

Okul, aile ve çocuk arasında kaçınılmaz etki ve sorumluluk ilişkisi vardır. Bireyin davranış ve tutumlarının, bireyin ailesi ve okul tarafından etkilendiği kabul edilen bir gerçektir. Aile, özellikle ana-baba, çocuğun toplumsallaşmasında çok büyük bir etkendir. Okul, özellikle öğretmen, bu süreci devam ettirir.⁴¹ Bundan dolayı, ailenin eğitim süresi içinde okulla ilişki kurması kaçınılmaz bir gerçektir. Bu ilişkinin temeli iki sistem arasındaki işbirliğinin oluşması ve sağlıklı bir şekilde devam etmesine bağlıdır. Aile-okul ilişkilerinin temeli bu ikisi arasında gerekli işbirliği ortamının yaratılmasına dayanır. Aile – okul ilişkisi, temelde öğrencinin istedik davranışlarını pekiştirmek olumsuz davranışlarını ortadan kaldırmak prensibine dayalıdır (Uluğ, 1999).

Ergün, aile ve okulu şu şekilde kıyaslamıştır; “Eğitim öğretimde önemli olan zekâ ve yeteneklerin geliştirilmesinde, ailedeki sosyalleşme şartları, anne-babanın çocuk yetiştirme stilleri; ailenin, içinde bulunduğu sosyal sınıfı veya tabakayı çocukların yetiştirilmesinde ve eğitiminde bazen hissettirip genellikle hiç hissettirmemeleri bu kurumun okuldan daha etkili bir eğitim-öğretim kurumu olmasına neden olmaktadır. Çocukların yetiştirilmesinde ve eğitim-öğretiminde okul-aile bağlantısı ve etkileşimi çok önce başlamaktadır.”

Okul, aile ve çevrenin iyi bir iletişim kurması birbirlerini anlamalarını sağlar. Bu sürecin devamında iletişimin, eğitime önemli bir katkı sağladığı görülür. Diğer bir deyimle iletişim okul, aile ve çevre üçgeninde can alıcı öneme sahiptir. İletişimi sağlam temellere oturmayan bir okulda başarının gözlenmesi pek güçtür. Amaç bireyin iyi bir eğitim alması ise yukarıda zikredilen iletişimin sağlam ve güçlü olması gerekir.

Nevsun Duman, “Okul-Aile İşbirliği” adlı kitabında okul-aile ilişkisinin önemini şu şekilde vurgulamıştır; “Sizin aile olarak onun ufkunu açacak yeni gelişmelerden haberiniz olmayabilir; oysa okul aile birliği günleri her türlü donanımı ve bilgi kaynaklarına ulaşılabilirliği ile en etkili ve kolay olan yoldur. Yine sizin alışkanlık halinde değerlendirdiğiniz ve görmezden gelebileceğiniz pek çok konu, gencin dünyasında soru, sorun ve sorgulama konusu olabilir. Konular okulun öğretmenleri olan eğitimciler tarafından onun yaşına uygun hale getirilir. Aile destekli okul yaşamı ile yoğunlaşan bilgiler gencin yaşamında kalıcılık kazanır (Akt: Kurbay, 2008).

Okul veli iletişiminde velilerin okuldan, okulun ise velilerden beklentiler söz konusudur:

2.2.2.1. Velilerin Okuldan ve Öğretmenlerden Beklentileri

Yabancı bir ülkede yapılan bir araştırmaya göre aileler çocuklarının eğitimi konusunda okuldan şunları beklemektedir (Lemlech, 1991, Sarıtaş, 2003) :

- Hayata hazırlama
- Yaşamın gerektirdiği eğitim
- Daha fazla bilgi
- Daha iyi gelir getiren bir iş bulma
- İyi vatandaşlık eğitimi
- Başarılı bir yaşam
- Kişisel gelişim
- Topluma katkı sağlama
- Temel beceriler kazandırma
- Düşünce ve anlayış geliştirme

- Uzmanlık gerektiren bir meslek sahibi olma
- Ailesinden daha iyi bir yaşam
- İnsanlarla nasıl geçinebileceğini öğrenme
- Kendine yeterlik kazanma

Aileler öğretmenlerden şunları beklemektedir (Charles ve Santer, 1995, Sarıtaş, 2003) :

- Çocuklarına dikkat ve özen gösterilmesi
- Çocuklarda öğrenme ve eğitim konusunda heyecan yaratılması
- Aile, iş ve toplumsal yaşam için gerekli bilgi ve becerilerin öğretilmesi
- Girişim gücü ve cesaret kazandırılması
- İyi davranış ve alışkanlıklar kazandırılması ve kontrol edilmesi
- Çocukların gelişimi konusunda ailelerin düzenli olarak bilgilendirilmesi
- Öğretmenin kendini ve zamanını öğrencilere ve mesleğine adanması

2.2.2.2. Okul ve Öğretmenlerin Velilerden Beklentileri

Okul ve öğretmenlerin velilerden beklentileri ise şöyle sıralanabilir:

- Çocuğun yaş grubuna ilişkin gelişimsel özellikleri ve davranış biçimlerini öğrenmeli, uygun önlemler alınmalıdır.
- Çocuğun her türlü ihtiyacını, sorununu en kısa zamanda çözümlenmeli, çocuğun gelişimi içerisinde yaşanan sorunlara duyarlı olmalı ve varsa sorunları çözüm yolları ve önerileri geliştirilmelidir.
- Öğrencinin evde ders çalışabilmesi ve ödevlerini zamanında yapabilmesi için uygun bir çalışma ortamı oluşturmalı ve öğrenciyi izleyerek yönlendirmelidir.
- Çocuğa ders dışı faaliyetler için örnek yetişkin modeli oluşturmalı ve destek olmalıdır. Çocuğun sosyo-kültürel yönünün ve ders dışı yeteneklerinin gelişimine yardımcı olacak önlemler alınmalıdır.
- Okul yönetimini destekleyen bir anlayış içerisinde olmalı, gerektiğinde uygun birim ve etkinliklerde görev almalı, sorunların aşılması için işbirliği yapmalıdır.

- Öğrencinin okul dışındaki sosyal çevresi yakından izlenmeli, çocuğu bu çevreden uzaklaştırmak, onu eve kapatmak yerine bu çevrenin oluşmasında yönlendirici olmalıdır.
- Ailede uyum ve sevgi ortamı yaratılmalıdır. Kendini aileye ait hisseden, huzur ve güven içinde gören çocuğun okuldaki başarısının yüksek olacağı unutulmamalıdır (Akt: Doğru, 2005).

2.3. Ailenin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri

Öğrenci ve dolayısıyla okul başarısında veli okul işbirliğinin önemli payının olduğu kuşku götürmez bir gerçektir. Bunun için son yıllarda gerek eğitim alanında yapılan araştırmalar ve gerekse okul geliştirme kapsamında yürütülen etkinliklerin çoğu okul veli işbirliği, veli katılımına ayrılmaktadır.

Çocuğun, aile ortamı içinde aldığı ilk eğitim kişilik yapısını, sosyal ve zihinsel gelişimini ve sosyalleşme ölçüsünü derinden etkiler. Diyebiliriz ki ilk eğitim ailede başlar, kişilik yapısının temel davranışları burada alınır. Ailede alınan bu kazanımlar ileride okulda verilen eğitim sürecinde çocuğun niteliklerinin gelişmesinde belirleyici bir etkendir. Ailede başlayan eğitim okulda şekillenir, eğitim sürecinin tamamlanmasıyla girilen sosyal çevrede varlığını devam ettirir. Sağlıklı bir eğitimin oluşması için saç ayağı tabir edebileceğimiz bu üçlü mekanizmanın koordineli çalışmasına bağlıdır. Hususiyetle şunu belirtmeliyiz ki okul ve aile arasındaki bağın güçlü olması daha elzemdir (Kaplan, 2002).

Veli okul işbirliğinin temel amacı velilerin katılımı ve desteği ile öğrenci ve okul başarısını yükseltmektir. Toplumun eğitim ihtiyacının giderilmesi amacıyla oluşturulan temel kurumlardan birisi olan okul, kontrollü bir ortam yaratarak çocukta topluma ve kendisine yarar sağlayacak davranışları oluşturmaya çalışır. Ancak okulun öğrenciye istenilen davranışları tek başına kazandırması olanaklı değildir. Kazanılan davranışlardan önemli bir kısmı da ailenin katkısı ile oluşur. Yine okulda öğrenciye kazandırılan bilgi, beceri ve davranışlar evde aileler tarafından desteklenip pekiştirilmez ise, kısa zamanda unutulur. Daha da önemlisi okul ve ev arasında önem verilen değerler,

alışkanlıklar ile çocuğa davranış kazandırma yöntemi konusunda ayrıcalıklar var ise çocuğun okulda öğretilenleri kolayca öğrenmesi ve uygulamaya koyması çok güç olur. İşte bu ve benzeri birçok nedenden dolayı yönetici ve öğretmenler öğrencilerin ve okulun başarısını artırmak için ailelerin desteğine ihtiyaç duyarlar. Diğer yandan okul bir açık sistem olarak kendisine öğrenci girdisi sağlayan bir çevre içerisinde yaşar. Okulun yaşamını sağlıklı olarak sürdürebilmesi büyük ölçüde çevrenin elverişli olmasına bağlıdır. Okul çevresinin elverişli olması demek, öncelikle kendisi için sürekli ve düzenli girdi sağlama, yani öğrenci sağlama potansiyeline sahip olması demektir. Ancak çevrenin böyle bir potansiyele sahip olması, okulun yaşamasının garantisi değildir.

Okulun varlığını devam ettirmeyi garanti altına alması bu potansiyeli kullanma düzeyine bağlıdır. Potansiyeli kullanma düzeyinin yüksekliği ise ailelerin istek ve beklentileri ile okulun amaçlarını dengeleyecek bir işbirliği sistemi kurmayla ilişkilidir. Bu işbirliğinin en klasik ve etkili örneği, ailelerle ilişki kurularak onların evde ve okulda çocukların eğitimine üstlenmeleri gereken rolleri öğrenmeleri ve yerine getirmelerini sağlamaktır. Diğer ve daha gelişmiş örnekleri ise aileleri okul içerisine çeşitli etkinliklere ve okulla ilgili kararlara katmak biçiminde uygulanmaktadır (Gümüşeli, 2004).

2.3.1. Anne-Baba Tutumu ve Okul Başarısı

Ailede anne yoksunluğunun etkilerini inceleyen Spitz ve Bowlby yaptıkları araştırmada, anne bakımından yoksun büyüyen çocukların hem fizik hem de ruhi gelişmelerinin gerileyeceğini hatta yaşamlarının tehlikeye düşeceğini saptamışlardır. Öğrenci ailelerinin yanlış tutumu, ilgisizliği, baskısı, sertliği, sevgisizliği ya da aşırı ilgisi gibi durumlar öğrencilerin ders çalışmaktan soğumalarına, korku ve gerginlik duymalarına neden olmaktadır. Ailesi yanında kalmayan, örneğin, yurtda ve ya yatılı okullarda kalan öğrencilerin, ailelerinin yanında kalan öğrencilere göre çok ağır sorunları olmaktadır. İletişimi kuvvetli olan aile ortamında yetişen çocukların konuşma becerilerinin; cümle uzunluğu, soru sayısı, sözcük dağarcığı bakımından daha iyi durumda oldukları saptanmıştır (Demirel, 2002).

Satır (1996)'ın yaptığı bir araştırmada; çocuğuna yakın ilgi gösteren, çocuğunun çalışma ortamını düzenleyen ve planlayan, çocuğunun başarısını övücü sözlerle destekleyen, çocuğunun başarısızlığında onu çalışırsan başarılı olursun sözleriyle yüreklendiren anne-babaların çocuklarının akademik başarılarının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Nitschke, «Anne şefkat ve bakımını veya onun yerini tutabilecek duygusal bağı bulamayan çocuk dünyaya da bir giriş kapısı bulamaz» demektedir. Bowlby, anne yoksunluğu ile duygusal ilgisizlik arasında bir korelasyon bulmuş, sevgi objesinin kaybedilmesinin, gelişim gerilikleri ve çocuk suçluluğu gibi antisosyal davranışların nedeni olduğunu saptamıştır (Bıyıklı, 1983).

Yapılan araştırmalar, anne-baba yoksunluğunun çocuğun eğitimini olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir. Wayne Dennis, Tahran'da (Yıldiran, 1983), bir yetiştirme yurdunda yaptığı bir araştırmada (çocukların anneye en ihtiyaç duydukları bir yaşta) bu yurttaki büyüyen çocukların büyük gelişim bozuklukları gösterdiklerini ortaya koymuştur. Yurtlarda büyüyen çocuklar sadece zekâ gelişimi ve konuşma alanında gerilikler göstermekle kalmamışlar, aynı zamanda hareket becerilerinde de yaşlılarına kıyasla büyük gelişim eksiklikleri göstermişlerdir.

Çelenk (2001), ilk okuma-yazma öğretiminde, evde çocuğuna eğitim yardımı sağlayan ve bu amaçla okul ile yakın işbirliğine giren ailelerin çocuklarının okuduğunu anlama başarılarının daha yüksek olduğu sonucuna varmıştır. Evlat edinilmiş, yani koruyucu aileye verilmiş çocuklar üzerinde yapılan karşılaştırmalı araştırmalarda, bu çocukların zekâ gelişimleri ile ruhsal olgunluk ve toplumsal uyum bakımından yuva çocuklarından çok ileri oldukları görülmüştür (Yavuzer, 1986). Ancak, bu durumun, evlat edinen ailenin içinde bulunduğu psikolojik, sosyal, kültürel ve ekonomik durumuna bağlı olarak değiştiği saptanmıştır (Akt: Çelenk, 2003).

2.4. Velilerin Eğitim Sürecine Katılımı ve Yapılabilecek Uygulamalar

Velilerin eğitim sürecine katılımı ve okul-aile işbirliğinin geliştirilmesinde hem velilere hem de öğretmenlere büyük görevler düşmektedir:

2.4.1. Velilere Düşen Görevler

Aileleri okul merkezli katılım ve ev merkezli katılım programlarıyla etkin hale getirmek mümkün olabilir. Okul merkezli katılım,

- Aile- öğretmen konferans ve toplantılarına katılma,
- Öğretmenle yazılı iletişim içinde olma,
- Kütüphane sınıf vb, yer ve akademik etkinliklerde gönüllü olma,
- Ailelerin proje ve ödevlere gönüllü yardımı,
- Okul aile birliği ve benzeri organizasyonlara katılma olarak özetlenebilir

Ev merkezli katılım,

- Ebeveynlerin çocukları ile evde yapabilecekleri etkinlikler,
- Öğretmenin ev ziyaretleri (bu daha seyrek bir uygulamadır), olarak belirtilebilir (Akkök, 2003:259).

Ailelerle yapılan çalışmalar üç düzeyde düşünülmektedir:

1. Bu düzey çalışmalarda aileleri okula, sınıfa ilişkin genel bilgiler verilmesi, okul etkinliklerinin ailelere duyurulması akla gelmektedir ve bu etkinlikler ailelerin kendilerine ve okula güvenlerinin artmasına ve kendilerinin okulla ilgili ilişkilerinde daha rahat hissetmelerine yardımcı olmaktadır. Bu düzey çalışmalara gerçekleştirmek için aşağıdaki etkinlikler planlanabilir:

- Haftalık bültenler,
- Açık sınıf (ailelerin belli aralıklarla sınıfa, okula davet edilerek programlar ve yapılanlara ilişkin bilgi verilmesi, karşılıklı etkileşim içerisine girilmesi),
- Okulun özel programlarına davet (tiyatro şöleni, sempozyum, seminer vb).

2. Bu düzey çalışmalar daha çok sınıf düzeyinde, öğretmen ve aile arasında yürütülen çalışmalardır. Eğitim programlarına ilişkin amaçların, planların, ailelerden beklentilerin paylaşıldığı çalışmalardır. Öğretmenlerin aileleri bilgilendirmesinin yanı

sıra ailelerden de evdeki gözlemlerini, izlenimlerini çocuğun gelişimine ilişkin değerlendirmelerini öğretmenlerle paylaşmaları istenir. Bu düzey çalışmalar için aşağıdaki etkinlikler planlanabilir:

- Aile-öğretmen toplantıları,
- Ev ziyaretleri,
- Sınıf gazeteleri,
- Panolar,
- Telefonla iletişim,
- İletişim defterleri,
- Aylık eğitim programlarının ana hatlarıyla ailelere ulaştırılması,
- Belli aralıklarla çocukların ve ailelerin gelişimlerine ve ihtiyaçlarına uygun bilgi ve broşürler hazırlama.

3. Bu düzey çalışmalar, ailelerin aktif katılımını ön plana çıkaran çalışmalardır. Aileler sınıf içinde çeşitli çalışmalara aktif olarak katılırlar ve öğretmene bu yönde destek ve yardım sağlarlar. Aileler bu destekleri aşağıdaki biçimlerde verebilirler:

- Sınıfta çeşitli etkinliklerde gönüllü olma,
- Panoların hazırlanmasında yardım sağlama (materyal ve bilgi düzeyinde),
- Mesleki gelişim etkinliklerinde yer alma,
- Çeşitli sınıf etkinlikleri ve gezilerinde yer alma, yardım sağlama.

Tüm bu çalışmalarda amaç, ailelerin okul ve sınıf ortamlarını tanımaları, bu konularda bilgilendirilmeleri ve kendi rolleri, neler yapabilecekleri konusunda ipuçları almalarıdır. Ailelerin evde ve okulda çocuklarıyla tutarlı biçimde etkileşim içinde olmaları ve ev-okul tutarlılığı açısından da bu çalışmalar önem kazanmaktadır. Ailelerin çocuklarıyla etkileşimlerini artırabilmek ve öğretmen, idareci ve aile etkileşimine katkıda bulunmak da bu çalışmaların temel çıkış noktalarındandır (Akkök, 2003:259-260-261).

Velilerin eğitim sürecine katılmaları aşağıdaki gibi de açıklanabilir:

2.4.1.1. Ev Ortamını Düzenleme Yoluyla Öğrenciye Destek Olma

Çocukların okul başarıları üzerinde okulun fiziki ve psikolojik ortamı kadar, ailelerin evde sağladıkları ortam ve koşulların da önemli bir etkisi vardır. Ailenin en azından çocuğu öğrenmeye güdülemesi, okulda öğrendiklerini tekrar etmesi ve pekiştirmesi için ona yardımcı olması, yol göstermesi çocuğun başarılı olmasına yardımcı olacaktır. Bunun için ailenin okulla işbirliğine girerek, öğrencinin okulda hangi konuları öğrendiği, neleri öğrenmesi gerektiği, öğretim sürecinde kullanması gereken araç gereçlerin neler olduğu, çocuğa hangi konularda nasıl yardımcı olabileceğini öğrenmesi gerekir.

Öğrenci başarısında aile ortamında öğrenci ile kurulan iletişimin nitelik ve sıklığı da etkili olmaktadır. Yapılan araştırmalar ailelerin çocukla destekleyici bir ilişki ve iletişim kurmanın onun başarısına olumlu etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Bir sorunla karşılaştığında onu çözme konusunda çocuğa yardımcı olma, düzenli çalışma alışkanlıkları kazanmaları için çocuğu teşvik etme çocuğun okul başarısına katkı sağlar. Ailelerin çocukların başarısına katkıda bulunma sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için, öncelikle onlara öğrenebilecekleri ve öğrendiklerini pekiştirebilecekleri nitelikte bir çalışma ortamı sağlamaları kaçınılmazdır.

Böyle bir ortam nasıl sağlanabilir? Destekleyici bir ev ortamının sağlanmasında ailelerin yerine getirmeleri gereken temel roller neler olmalıdır? Bu sorulara değişik cevaplar verilebilir. Ancak ev ortamının sınırlılıklarını göz önünde bulundurduğumuzda ailenin evde çocuğun eğitime destek olmak için üstlenmesi gereken temel rolleri üç başlık altında toplayabiliriz. Bunlar:

1. Etkin bir zaman planlaması ve yönetimi konusunda çocuğa yardımcı olma,
2. Ev ödevlerine yardımcı olma,
3. Okuldaki etkinlikler konusunda öğrenci ile konuşma, tartışmadır.

Öğrencinin başarılı olmasında zamanı etkili bir biçimde planlama ve yönetme alışkanlığı kazanması büyük önem taşır. Bununla birlikte çocukların öğretmen ve ailenin desteği olmadan bu alışkanlığı kazanmaları çok zordur. Bunun için ailenin öğretmen ve yöneticilerle iletişim kurarak okulda yapılanlardan haberdar olması, elde

ettiği bilgilere dayalı olarak çocukla birlikte günlük, haftalık çalışma planı yapması ve yapılan bu planların çocuk tarafından uygulanıp uygulanmadığını sürekli izlemesi gerekir. Ailenin ev ortamında üstlenmesi gereken bir diğer rol de ev ödevlerine yardımcı olmaktır. Öğrenciler ev ödevleri yardımıyla bir yandan öğrenme sürecinde aktif rol alma fırsatı elde ederken, diğer yandan da öğrendiklerini pekiştirme olanağı elde ederler. Ailenin bu konudaki rolü, çocuğun ödevlerini tam ve doğru olarak yapıp yapmadığını kontrol etmek, ödevini yapması için onu teşvik etmek, ihtiyaç duyduğu araç gereç ve ortamı sağlamak, karşılaştığı sorunları onunla tartışarak çözüm bulmasına yardımcı olmak gibi etkinliklerden oluşur. Ayrıca özellikle okuma becerisi kazanması için çocukların kitap, dergi gazete okumaya teşvik edilmeleri de yine bu rol kapsamında yer alır. Üçüncü temel rol ise okulda yapılanlar konusunda çocukla sürekli iletişim içerisinde olmayla ilgilidir. Ailenin okulda yapılanlarla ilgili olarak öğrenciyle sürekli iletişim içerisinde olması, yapılanları tartışma olanağı sağlaması, çoğun öğrenmesine ilgi gösterdiğini ortaya koymasının en etkili yollarından birisidir. Ayrıca bu yolla bir yandan öğrencinin ilerlemesi konusunda doğru ve sürekli bir bilgiye sahip olma olanağı kazanırken, diğer yandan çocuğun karşılaştığı sorunlardan zamanında haberdar olarak gerekli önlemleri alması kolay olacaktır.

2.4.1.2. Okul Etkinliklerine Katılma Yoluyla Öğrenciye Destek Olma

Ailelerin evde çocuğa uygun öğrenme ortamı sağlaması kadar, okulda yapılan etkinliklere katılması ve bu etkinliklere destek sağlaması da öğrenci başarısı açısından önemlidir. Ailenin bu konudaki rolü okuldaki eğitsel, sosyal ve kültürel etkinliklerde doğrudan görev almaktan, düzenlenecek etkinliklere izleyici olarak katılmaya kadar değişik düzeylerde kendini gösterebilir. Aileler okul yönetimi ile ilişki kurarak, okulun işleyişini engellemeyecek bir biçimde okulu ziyaret etme, öğretmen ve yöneticiler ile görüşme, okul etkinliklerinde gücü oranında rol üstlenme gibi çeşitli biçimlerde okulla işbirliğini geliştirebilirler. Bu kapsamda en azından okulda yapılan kültürel ve sportif faaliyetlere, konferans ve yarışmalara katılarak çocuklarına moral destek sağlayabilir, onların okuldaki başarılarına önem verdiklerini gösterebilirler. Bu yolla hem çocuklarını onure etme fırsatı yakalamış olurlar hem de bu yolla onları çalışma ve başarılı olmaya teşvik edebilirler.

Bununla birlikte, bu tür katılım ve desteğin dozunun çok iyi ayarlanması gerekir. Çünkü ailenin çocuğun okul içerisindeki davranış ve faaliyetleri ile aşırı ilgilenmesi, bazı durumlarda zararlı da olabilir. Aşırı ilgi özellikle ilköğretim düzeyinde, çocuğun bağımsızlık gelişimini engelleyeceği gibi, daha üst sınıflarda arkadaş ve akranları arasında onu zor duruma sokabilir. Diğer yandan bu aşırı ilgi aynı zamanda okulun işleyişine de müdahale olarak algılanabilir. Bu da okul ile aile ilişkilerinin bozulmasına yol açabilir. Bu nedenle, aile okul işbirliğinin dozunun belirlenmesinde, öğrencinin yaşı, özellikleri, okulun niteliği, okul yönetiminin katılım konusundaki politikası vb. hususlar göz önünde bulundurulmalıdır (Gümüşeli, 2004).

2.4.2. Öğretmenlere Düşen Görevler

Eğitim beşikten mezara devam eden bir süreçtir. Zaman içinde öğrencide ne gibi davranış değişikliği meydana geldiği, eğitimden aldığı istendik davranışların neler olduğu iyi tespit edilmelidir. Öğrencinin geçmişinin ve eğitim durumunun iyi öğrenilmesi ancak ailenin işbirliği ile mümkündür. Öğretmen-veli işbirliğini sağlamak içinse öğretmenin aşağıdaki hususlara dikkat etmesi gerekir.

- Öğrencinin, akademik performansını, bireysel özelliklerini, duygusal kapasitesini, sosyal bilgi ve becerilerini, güçlü olduğu alanları, desteklenmesi gereken yönlerini, istek ve beklentilerini ve arkadaş çevresini sağlıklı biçimde tespit etmeli ve çocuğa ona göre davranmalı.
- Öğrencinin ailesinin kültürel yaşamını, ortamını, yaşadığı bölgenin kültürünü, çocuk ve eğitim anlayışını, okuldan istek ve beklentilerini tanımalı ve anlamalı.
- Mesleki ve kültürel bakımdan kendini yetiştirmeli birikimlerini sevgi ve heyecan içinde mesleki eyleme ve anlayışa dönüştürmeli
- Öğrencileri birbiriyle kıyaslamaktan çok, çocuğun geçmişiyle mevcut durumu kıyaslanmalı.

- Okul yöneticisi ve öğretmenlerin aile katılımı ve desteğini artırabilmek için şu hususları akıldan çıkarmamaları gerekir;
- Ailenin desteği, katılımı olmadan öğrenci ve okulu başarılı hale getirmek olanaksız değilse de çok güçtür.
- Ailenin çocuğunun eğitimi konusunda ödev ve sorumlulukları yanında, çocuğu ile ilgili kararlara katılma, onun geleceğini şekillendirme hakkı vardır.
- Aile katılımı okul işlerine müdahale etme, işleyişi engellemeden çok, okulla ilgili karar ve uygulamalarda şeffaflığın sağlanmaya ve dolayısıyla okulun saygınlığına katkıda bulunur.
- Aile okul işbirliği sadece veliden finansal destek sağlama ile sınırlı kaldığında, etkili olmaz.
- Günümüz koşullarında klasik müdür ve öğretmen anlayışı ile okulları işletmek olanaklı değildir. Çağdaş dünyadaki uygulamalar ve bu arada Türk Milli Eğitim sistemindeki değişim çabaları katılım esasına dayalı yürütülmektedir. Değişimden kaçınmak olanaklı olmayacağına göre, değişimi kabullenmek ve katılımı sağlayıcı planlı çalışmalara biran önce girişmek kaçınılmazdır.
- Okul müdürü ve öğretmenler sadece okuldaki öğrencilerin değil, okul çevresinin de toplumsal ve öğretim liderleridirler. Sorumlulukları sadece öğrencilere karşı değil, onların ailelerine de istenilen davranışları kazandıracak kadar geniş kapsamlıdır. Bu nedenle okul çevresindeki velilerin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması ya da okulla işbirliği yapmada isteksiz olmaları; okul yöneticisi ve öğretmenlerinin velileri katılıma teşvik etme ve onları eğitme, cesaretlendirme sorumluluklarını ortadan kaldırmaz (Atabek, 2008).

Bu maddelerden de anlaşılacağı gibi, ailenin katılımını sağlamada okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin istekli olması önemli bir etkidir. Ailenin katılımını sağlamak, aileyi eğitimin içine dâhil etmek ek bir çaba gerektirir (Gümüşeli, 2008).

2.5. Okulun Bir ögesi Olarak Okul-Aile Birlikleri

Okul-Aile birliği, okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve okul arasında iletişimi ve iş birliğini sağlamak, eğitim-öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak ve okula maddî katkı sağlamak üzere kurulur ve birlik kurulduğu okulun adını alır.

Okul yöneticileri, öğretmenler ve veliler birliğin tabiî üyesidir.

Yönetici ve öğretmenin üyeliği, okulla ilişğinin kesilmesi durumunda, velinin üyeliği ise öğrencinin okulla ilişğinin kesilmesi hâlinde sona erer. Yönetim kurulunun toplantı yeter sayısının altına düşmesi durumunda olağanüstü genel kurula kadar yönetim kurulunda bulunan velilerin üyelikleri devam eder. Ayrıca, aynı okulda başarılı olarak görev yapmış okul müdürü, müdür yardımcısı, öğretmenler ile okula katkı sağlayan hayırsever ve mezunlara birlik yönetim kurulu kararı ile birlik onur üyeliği verilebilir. Onur üyesi genel kurula katılabilir, ancak birlik organlarında görev alamaz ve oy kullanamaz.

İlköğretim kademesinde okul-aile işbirliğine duyulan ihtiyaç Okul Aile Birliği Yönetmeliğinde; “Okul ve aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve öğretmenler arasında işbirliğini sağlamak amacıyla okul-aile birlikleri kurulur.” şeklinde ifade edilmiştir. Okulun müdürü, müdür yardımcıları, öğretmenleri ve öğrenci velileri birliğin üyeleridir. Birliğin görevleri okul-aile birliği yönetmeliğinin 25. maddesinde belirtilmiştir.

Madde 25- Birliğin görevleri şunlardır (www.meb.gov.tr):

a- Her fırsattan yararlanarak öğrencilerin millet; vatan, bayrak ve insanlık sevgilerini; Atatürk ilke ve devrimlerine, manevî değerlere bağlılıklarını, dayanışma duygularını pekiştirmeleri amacıyla veliler ve okul müdürleri ile iş birliği yapmak.

b- Okulun amaç ve eğitim ilkeleriyle eğitim faaliyetleri hakkında ana ve babaları aydınlatmak.

c- Okulun programı, eğitimle ilgili yönetmelikleri konusunda öğrenci velilerini aydınlatmak.

d- Çocukların başarılarının artırılması için ana ve babalarla işbirliği yapmak.

e- Tatillerde veya derslerden sonra okulun kitaplık, bahçe veya oyun ve spor tesislerinden öğrencilerin velilerin ana ve babaların yararlanmalarını sağlayacak önlemleri almak.

f- Ders yılı içinde ve ders yılı sonunda okulun yapacakları faaliyetlere gerekli katkıda bulunmak.

İlköğretimde, okul-aile işbirliğinin gerçekleştirilebilmesi için yasa ve yönetmeliklerin ötesinde ilgili tüm tarafların bu konunun bilincinde olmaları ve üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmeleri gerekmektedir. Okul-aile işbirliğinin fonksiyonları ancak bu şekilde gerçekleşebilecektir (Genç, 2006).

2.6. Aile Katılım ve Desteğini Engelleyen Faktörler

Aile okul işbirliği ve katılımını etkileyen birçok faktör vardır. Bu faktörleri iki ana grupta toplamak olanaklıdır. Bunlardan birisi aileden kaynaklanan engelleyiciler, diğeri de okuldan kaynaklanan engelleyicilerdir. Katılım engelleri içerisinde ailelerden kaynaklanan engellerin başında, ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşüklüğü yer alır. Ailenin eğitim düzeyinin düşük olması, eğitime ilişkin beklenti ve ilgisinin düşük olmasına neden olabileceği gibi, çocuğun eğitime destek olma konusunda bilgi eksikliği de beraberinde getirir. Yine bu faktör aynı zamanda ailenin okul ile yeterli ve doyurucu ilişki kurmada çekingen davranmasına yol açarak, katılımı engelleyebilir. Aileden kaynaklanan bir diğer faktör de, ailenin okul - veli işbirliği ve öğrenciye destek sağlamaya yönelik olumsuz tutuma sahip olmasıdır. Aileden kaynaklanan bu engellere ayrıca ailenin gelir düzeyinin düşük olması, ailenin zamanının kısıtlı olması gibi faktörleri de eklemek olanaklıdır.

Okuldan kaynaklanan katılım engelleri içerisinde en önemli olanı ise, okul yöneticisi ve öğretmenlerin veli katılım ve desteğine gereken önemi vermemesi ve bu konuda ailelere yardımcı olmamasıdır. Her ne kadar aile katılımının öğrenci başarısındaki yeri tartışma götürmese de, okul yönetimi ve öğretmenlerin bu konuya her zaman gereken önemi verdiklerini söyleyemeyiz. Bazı öğretmen ve yöneticilerin velilerin çocuklarının eğitimi ile ilgili rol üstlenmelerinin kendilerinin işlerini kolaylaştıracağına inanmalarına karşın, çoğu yönetici ve öğretmen veli katılımının kendilerine yönelik bir tehdit ve engelleme olduğu inancına sahiptirler. Bu inanç nedeniyle de veli katılımı desteklemek bir yana, okulu aileye kapatarak, aile müdahalesinden kurtulmaya çalışırlar. Veli katılım ve desteğin konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan diğer bir grup öğretmen ve yönetici ise veli katılımı okula finansman sağlama, okul açılış törenlerine katılma, veli öğretmen görüşmelerine katılma gibi biçimsel birkaç etkinlikle sınırlayarak bu konudaki rollerini yerine getirdiklerini kabul ederler. Bu her iki durumda da veli katılımı ve işbirliği engellenmiş olur. Okul kaynaklı engelleyici faktörlerden bir diğeri de okulun kaynaklarının yeterli olmamasıdır.

Etkili bir veli katılımı, belirli miktarda parasal kaynağa ihtiyaç gösterir. Okulun veli katılım ve desteğini geliştirmek için ailelere yönelik eğitim etkinlikleri düzenleyebilmesi, sosyal kültürel etkinlikler gerçekleştirebilmesi ya da en azından aileler ile düzenli bir iletişim sistemi oluşturabilmesi için parasal kaynaklarının yeterli olması gerekir. Özel okullar için bu faktör engelleyicilik bakımından son sıralarda yer almakla birlikte, resmi okullar açısından önemli etkiye sahiptir. Yine okuldan kaynaklanan faktörlere, öğretmen ve yöneticilerin ailelere karşı tutumlarının olumsuz olması, okula ulaşım güçlüğü olması gibi faktörleri de eklemek olanaklıdır (Gümüşeli, 2004).

2.7. Okul yönetimi ve Okul-Veli İlişkisinde Yöneticinin Roller

Bursalıoğlu (2005)'na göre, "Eğitim yönetimi nasıl yönetimin eğitime uygulanmasından meydana geliyorsa, okul yönetimi de eğitim yönetiminin okula uygulanmasından meydana gelmektedir." Okul yönetimi, eğitim yönetiminin sınırlı bir alanda uygulanması olarak da ifade edilebilir. Eğitim sisteminin amaçları ve yapısı, okul yönetiminin sınırlarını çizer.

Okul, eğitim sistemi içinde lider bir alt sistem konumunda ve rolündedir. Okul, bu yönleri ile ele alınıp, çözümlendiğinde üç önemli özelliği ön plana çıkar (Açıkalın, 1998:2).

1. Okul, eğitim sisteminin en işlevsel parçası durumundadır.
2. Okul, eğitim sisteminin eylemsel sınırlarını çizer ve çevresini belirler.
3. Okul, eğitim sisteminin her basamağında üretim amaçlı somut bir örgütlenmedir.

Şişman ve Turan (2005)'a göre; okul yönetiminde ana babalar, baskı grupları, siyasal örgütler, is piyasası vb. önemli bir yer tutmaktadır. Okul yöneticileri, okul yönetimindeki tüm bu unsurları dikkate almak durumundadır. Okul yöneticilerinin okulun insan kaynağı ve diğer kaynaklarının sağlanması, amacına uygun olarak kullanılması, eğitim ve öğretimle ilgili her türlü etkinliklerin planlanıp uygulanması, denetleme ve değerlendirme çalışmalarının yapılması; okuldaki tüm öğeler arasında işbirliği, iletişim ve eşgüdümün sağlanması; ortaya çıkan sorunların çözülmesi gibi sorumlulukları vardır. Yöneticilerin, bu sayılanları gerçekleştirirken okul içi ve okul dışındaki güç dengelerini ve bunların beklentileri dikkate almaları gerekir (Akt: Say, 2008).

Başaran (2000) okulu, “eğitim örgütünün halkla yüz yüze gelinen kapısı” olarak ifade etmektedir. Okul ve toplum birbirini önemli ölçüde etkilemektedir. Toplumdaki sorunlar aynı anda okulu, okuldaki sorunlar da toplumu etkiler. Okul, eğitim örgütlerinin toplumla en yakın olan bir kurulusu olmasından dolayı toplumdaki sorunlardan ilk önce etkilenir. Eğitimin üst düzeydeki örgütleri ise toplumdaki problemleri daha sonra hissetmeye baslar. Bu yüzden okulların örgütlenmesi, eğitimin diğer üst yan kuruluşlarının örgütlenmesinden daha önemlidir. Eğitim sisteminin amaçlarını gerçekleştirebilmesi için, okulun iyi örgütlenmesi gerekir. Okul iyi örgütlenemezse, eğitim sistemi ve buna bağlı olarak diğer sistemler büyük sorunlarla karşı karşıya kalabilir. Okulların, eğitim yönetimi alanı içinde bir uygulama ve değerlendirme alanı olduğu ve okullardaki sorunların eğitim yönetimini; eğitim yönetimindeki sorunların da okulları önemli ölçüde etkilediği söylenebilir. Eğitim sisteminde yaşanabilecek bu problemlerin, toplumun diğer kesimlerini de

etkileyebileceği hususu göz önüne alındığında okullardaki örgüt yapısının önemi daha iyi anlaşılabilir.

Okul, eğitim sistemi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Bu önem, okulun eğitim yönetimini meydana getiren “tipik” bir kurum olması, sistem içinde önemli bir parça konumunda ve değerlendirme çalışmalarında önde gelen bir araç olmasından kaynaklanmaktadır. Sistemin verimli olması okula bağlıdır. Bu açıdan bakıldığında da, okul yönetimi ve yöneticilerin sistemin başarısı üzerinde önemli ölçüde etkilerinin olduğu görülmektedir. Eğitim sistemi ile okulun verimliliği arasında bir neden-sonuç ilişkisi olduğu söylenebilir (Akçay, 1996,s.90). Okul yönetiminin önemi, yönetimin görevlerinin öneminden gelmektedir. Örgütün amaçlarına uygun olarak yaşatılması yönetimin temel görevidir. Okul yönetiminin görevi ise okulu amaçlarına uygun bir biçimde yaşatmak ve geliştirmektir (Bursalıoğlu, 2005, s.6).

Okul yöneticileri, yönetim sorumluluğunun yanı sıra, öğretme-öğrenme süreci ile ilgili etkinliklerin planlanması ve uygulanması çalışmalarına doğrudan katılmak durumundadırlar. Öğretmenlerin etkili bir biçimde öğretim sürecine katılması ve öğrenci başarısını artırıcı önlemlerin alınması okul yöneticileri tarafından sağlanmalıdır. Ayrıca okul yöneticileri, okul aile işbirliğinin etkin bir biçimde sağlanması konusunda öğretmenleri destekleyerek teşvik etmelidirler. (Gökçe, 2008).

BÖLÜM III

METODOLOJİ

Bu bölümde araştırmanın yöntemi açıklanmıştır. Araştırmada kullanılan, evren ve örneklem; verilerin toplanması ile ilgili yapılan çalışmalar, verilerin işlenmesi ve araştırma da kullanılan istatistiksel teknikler açıklanmıştır.

3.1. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu araştırma, ilköğretimde okul-veli işbirliği geliştirilmesinde yönetici rollerinin çeşitli bağımsız değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere hazırlanan ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır.

İlişkisel tarama modeli, iki ya da daha fazla değişken arasındaki birlikte değişimin varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modeli olarak tanımlanmaktadır. İlişkisel tarama modellerinde, değişkenler arasındaki ilişkiler; korelasyon türü ve karşılaştırma türü olmak üzere iki şekilde incelenmektedir. Korelasyon türü ilişkisel taramada, değişkenlerin birlikte değişip değişmediğini, birlikte değişim söz konusu ise bunun nasıl olduğunu saptamaya çalışır. Karşılaştırma türü ilişkisel tarama modelinde ise, en az iki değişken bulunur ve bunlardan birine (bağımsız değişkene) birine göre gruplar oluşturularak, öteki değişkene (bağımlı değişkene) göre aralarında bir değişme olup olmadığı incelenir (Karasar, 1999).

Bu araştırmada da, ilköğretimde okul-veli işbirliği geliştirilmesinde yönetici rollerini ortaya koymak amaç edinildiği için, anket yöntemi kullanarak saha araştırması yöntemi kullanılmıştır.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini, İstanbul İli'nde, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında ilköğretim okullarında çocukları öğrenim gören veliler oluşturmaktadır.

Örnekleme, bir grup bütünü kendi içinden seçilmiş parçalarıyla temsil edilmesidir. Bu araştırmada örnekleme gruplarından en çok kullanılan random (tesadüfi örneklem) yöntemi kullanılmıştır. Böylece örnekleme giren her kişinin eşit oranda seçilme şansı olmuştur.

Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ili; Eyüp, Gaziosmanpaşa, Esenler, Bayrampaşa, Fatih ve Bahçelievler İlçe Mili Eğitim Müdürlüklerine bağlı ilköğretim okullarında çocukları öğrenimine devam eden ve araştırmaya tesadüfi olarak katılan veliler oluşturmaktadır. Bu ilçelerde, çocukları ilköğretime devam eden toplam 357 veliye ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan velilerin 286'sı bayan, 71'i ise erkektir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmanın veri kaynağını anketlerle toplanan veriler oluşturmaktadır. Araştırma verilerini elde etmek amacıyla literatür taraması yapımlı ve daha sonra araştırmanın amaçları çerçevesinde, velilere uygulanacak olan anket için soru havuzu oluşturulmuştur. Hazırlanan taslak anket alanda uzman görüşüne sunulmuş ve gelen öneriler dikkate alınarak ankete son şekli verilmiştir.

Geliştirilen anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, on bağımsız değişkenden (yaş, cinsiyet, medeni durum, ailedeki çocuk sayısı, bir yılda katıldıkları veli toplantısı sayısı, okul yöneticisinin toplantılara katılıp katılmaması, okul yönetimi ile en çok görüşmeye gidilme nedeni, çocukları ile ilgili problemlerde izlenen yol, öğretmen ile en çok görüşülen yer ve çocuğun okuduğu sınıf düzeyi) oluşmaktadır. İkinci bölümde ise; ilköğretimde veli-okul işbirliğinin geliştirilmesinde yönetici rollerini ortaya koymak için hazırlanan 31 madde bulunmaktadır. İkinci bölümde sorulan sorularda dörtlü derecelendirme ölçeğinden yararlanılmıştır. Bunlar; “hiç”, “nadiren”,

“çoğunlukla” ve “her zaman”dır. Üçüncü bölüm ise, velilerin konuyla ilgili varsa açık uçlu bir şekilde görüşlerini yazabilecekleri formatta yapılandırılmıştır.

3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Velilere uygulanan anketlerden elde edilen veriler sayısal şekle dönüştürülerek kodlanmış ve bilgisayar ortamına taşınmıştır. Ulaşılan verilerin çözümlenmesinde SPSS Windows-15 istatistik paket programı kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS paket programı yardımı ile istatistikî işlemlere tabi tutulmuş ve tablo halinde sunulmuştur.

Verilerin çözümlenmesinde; öncelikle tüm bağımsız değişkenler için, tanımlayıcı istatistikler olan frekans (N), yüzde (%), ortalama (X), standart sapma (SS) değerleri ortaya konmuştur. Daha sonra ikili değişkenler arasındaki farklılığı test etmek amacıyla “İlişkisiz Grup t Testi”, ikiden fazla kategorisi bulunan değişkenler arasındaki farklılığı test etmek için ise “Tek Yönlü Varyans Analizi” (ANOVA) kullanılmıştır. “Tek Yönlü Varyans Analizi” (ANOVA) sonrasında, elde edilen farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla ise, tamamlayıcı analizlerden biri olan “Scheffe Testi” kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Elde edilen verilerin kolay yorumlanabilmesi için bulgular bölümünde tablolar oluşturulmuş, tartışma bölümünde de bu bulgular yorumlanmıştır.

Araştırmada kullanılan ankete uygun olarak elde edilen görüşlerin aritmetik ortalamaları değerlendirilirken şu aralıklar göz önünde bulundurulmuştur.

Verilen Ağırlık	Seçenekler	Sınırı
1	Hiç	1,00–1.74
2	Nadiren	1,75–2,49
3	Çoğunlukla	2,50–3,24
4	Her zaman	3,25–4,00

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, ilköğretim okullarında okul-veli işbirliğinin geliştirilmesinde yönetici rollerine ilişkin görüşlerini belirlemek için uygulanmış olan anket çalışması sonuçlarından elde edilen tablolar ve bu tablolara ait bulgulara yer verilmiştir. Bu araştırma kapsamında toplam 357 veliye ulaşılmıştır.

4.1 BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE AİT FREKANS VE YÜZDE DEĞERLERİ

Bu kısımda, araştırmaya katılan velilerin hem kişisel bilgileri ile ilgili hem de konuyu betimlemeye yardımcı olacağı düşünülen: Cinsiyet, yaş, medeni durum, ailedeki çocuk sayısı, bir yılda katıldıkları veli toplantısı sayısı, okul yöneticisinin toplantılara katılıp katılmaması, okul yönetimi ile en çok görüşmeye gidilme nedeni, çocukları ile ilgili problemlerde izlenen yol, öğretmen ile en çok görüşülen yer ve çocuğun okuduğu sınıf düzeyi değişkenleriyle ilgili frekans değerleri ve buna bağımlı yüzde hesaplamalarına yer verilmiştir. Araştırmaya katılan velilerin bu değişkenlere ilişkin sayısal değerleri aşağıda tablolar şeklinde sunulmuştur.

Tablo 1. Velilerin “Cinsiyet” Değişkenine Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans (F)	Yüzde (%)
Kadın	286	80,1
Erkek	71	19,9
Toplam	357	100

Birinci tablo incelendiğinde; araştırmaya katılan velilerin 286'sının (%80,1) kadın olduğu, 71'inin ise (%19,9) erkek olduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin, yaş değişkenine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2. Velilerin “Yaş” Değişkenine Göre Dağılımı

Yaş	Frekans (F)	Yüzde (%)
21-30 yaş	81	22,7
31-40 yaş	221	61,9
41-50 yaş	50	14,0
51 ve üzeri yaş	5	1,4
Toplam	357	100,0

İkinci tabloya bakıldığında; araştırmaya katılan velilerin 81'inin (%22,7) 21-30 yaş arasında olduğu, 221'inin (%61,9) 31-40 yaş arasında olduğu, 50'sinin (%14,0) 41-50 yaş arasında olduğu ve 5'inin ise (%1,4) 51 yaş ve üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin, medeni durum değişkenine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3. Velilerin “Medeni Durum” Değişkenine Göre Dağılımı

Medeni Durum	Frekans (F)	Yüzde (%)
Evli	348	97,5
Dul	6	1,7
Bekar	3	0,8
Toplam	357	100,0

Üçüncü tabloya bakıldığında; araştırmaya katılan velilerin 348'inin (%97,5) evli olduğu, 6'sının (%1,7) dul olduğu ve 3'ünün ise (%0,8) bekâr olduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin, çocuk sayısı değişkenine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4. Velilerin “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre Dağılımı

Çocuk Sayısı	Frekans (F)	Yüzde (%)
Bir Çocuk	57	16,0
İki Çocuk	207	58,0
Üç Çocuk	64	17,9
Dört Çocuk	18	5,0
Beş ve Daha Fazla Çocuk	11	3,1
Toplam	357	100,0

Dördüncü tabloya göre; araştırmaya katılan velilerin 57’sinin (%16,0) tek çocuğu olduğu, 207’sinin (%58,0) 2 çocuğu olduğu, 64’ünün (%17,9) 3 çocuğu olduğu, 18’inin (%5,0) 4 çocuğu olduğu ve 11’inin ise (%3,1) 5 ve daha çok çocuğu olduğu saptanmıştır.

Araştırmaya katılan velilerin, bir yılda katıldıkları veli toplantısı sayısı değişkenine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 5. Velilerin “Bir Yılda Katıldıkları Veli Toplantısı Sayısı” Değişkenine Göre Dağılımı

Bir Yılda Katıldıkları Veli Toplantısı Sayısı	Frekans (F)	Yüzde (%)
Bir	6	1,7
İki	51	14,3
Üç	50	14,0
Dört	106	29,7
Beş ve Daha Fazla	144	40,3
Toplam	357	100,0

Beşinci tabloya göre; araştırmaya katılan velilerin 6’sının (%1,7) yılda 1 toplantıya katıldığı, 51’inin (%14,3) yılda 2 toplantıya katıldığı, 50’sinin (%14,0) yılda 3 toplantıya katıldığı, 106’sının (%29,7) yılda 4 toplantıya katıldığı ve 144’ünün ise (%40,3) yılda 5 ve daha çok toplantıya katıldığı görülmektedir.

Veli gözlemlerine göre, okul yöneticilerinin veli toplantılarına katılma durumu değişkenine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 6. Veli Gözlemlerine Göre “Yöneticilerin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre Dağılımı

Yöneticilerin Veli Toplantılarına Katılma Durumu	Frekans (F)	Yüzde (%)
Evet	129	36,1
Nadiren	149	41,7
Hiç	79	22,1
Toplam	357	100,0

Altıncı tabloya göre; araştırmaya katılan velilerin gözlemlerine göre, 129'unun (%36,1) okul yöneticisinin veli toplantılarına katıldığı, 149'unun (%41,7) okul yöneticisinin veli toplantılarına nadiren katıldığı ve 79'unun ise (%22,1) okul yöneticisinin veli toplantılarına katılmadığı görülmektedir.

Araştırma kapsamındaki velilerin, okul yönetimi ile görüşmeye en çok gitme nedenlerinin dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 7. Velilerin “Okul Yönetimi İle En Çok Görüşme Nedenleri” Değişkenine Göre Dağılımı

Okul Yönetimi İle En Çok Görüşme Nedenleri	Frekans (F)	Yüzde (%)
Çocuk Derslerinde Başarısız Olduğunda	168	47,1
Çocuk Derslerinde Başarılı Olduğunda	55	15,4
Psikoloji Problemleri Olduğunda	51	14,3
Disiplin Problemi Yaşadığında	47	13,2
Maddi Yardıma İhtiyaç Duyulduğunda	36	10,1
Toplam	357	100,0

Yedinci tabloya göre; araştırmaya katılan velilerin, 168'inin (%47,1) okul yönetici ile çocuğu başarısız olduğunda görüştüğü, 55'inin (%15,4) okul yönetici ile çocuğu başarılı olduğunda görüştüğü, 51'inin (%14,3) okul yönetici ile çocuğu psikolojik problemler yaşadığında görüştüğü, 47'sinin (%13,2) okul yönetici ile çocuğu disiplin sorunu yaşadığında görüştüğü ve 36'sının ise (%10,1) okul yönetici ile maddi yardıma ihtiyaç duyduğunda görüştüğü saptanmıştır.

Araştırma kapsamındaki velilerin, çocukları ile ilgili problemlerde izledikleri yollara ilişkin dağılım aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 8. Velilerin “Çocukları İle İlgili Problemlerde İzledikleri Yol” Değişkenine Göre Dağılımı

Çocukları İle İlgili Problemlerde İzledikleri Yol	Frekans (F)	Yüzde (%)
Müdür ile Görüşüyorum	5	1,4
Müdür Yardımcısı ile Görüşüyorum	348	97,5
Öğretmen ile görüşüyorum	3	,8
Diğer Kişilerle Görüşüyorum	1	,3
Toplam	357	100,0

Sekizinci tabloya göre; araştırmaya katılan velilerin çocukları ile ilgili problem yaşadıklarında, 5'inin (%1,4) müdürle görüştüğü, 348'inin (%97,5) müdür yardımcısı ile görüştüğü, 3'ünün (%0,8) öğretmen ile görüştüğü ve 1'inin ise (%10,1) diğer kişilerle görüştüğü saptanmıştır.

Araştırma kapsamındaki velilerin, öğretmenle en çok görüştikleri yerlere ilişkin dağılım aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 9. Velilerin “Öğretmenle En Çok Görüşülen Yer” Değişkenine Göre Dağılımı

Öğretmenle En Çok Görüşülen Yer	Frekans (F)	Yüzde (%)
Okul Çıkışında Görüşüyorum	129	36,1
Veli Toplantısında Görüşüyorum	166	46,5
Okul Koridorunda Görüşüyorum	43	12,0
Belirlenen Bir Odada Görüşüyorum	19	5,3
Toplam	357	100,0

Dokuzuncu tabloya göre; araştırmaya katılan velilerin çocukları ile ilgili olarak öğretmenlerle, 129’unun (%36,1) okul çıkışında görüştüğü, 166’sının (%46,5) veli toplantısında görüştüğü, 43’ünün (%12,0) okul koridorunda görüştüğü ve 19’unun ise (%5,3) belirlenen bir odada görüştüğü belirlenmiştir.

Araştırma kapsamındaki velilerin çocuklarının okudukları sınıf düzeyi değişkenine ilişkin dağılımları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 10. Velilerin “Çocuklarının Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre Dağılımı

Çocuklarının Sınıf Düzeyi	Frekans (F)	Yüzde (%)
1. Sınıf	58	16,2
2. Sınıf	67	18,8
3. Sınıf	71	19,9
4. Sınıf	80	22,4
5. Sınıf	81	22,7
Toplam	357	100,0

Onuncu tabloya göre; araştırmaya katılan velilerin, 58'inin (%16,2) çocuğunun 1. sınıfta okuduğu, 67'sinin (%18,8) çocuğunun 2. sınıfta okuduğu, 71'inin (%19,9) çocuğunun 3. sınıfta okuduğu, 80'inin (%22,4) çocuğunun 4. sınıfta okuduğu ve 81'inin (%22,7) çocuğunun ise 5. sınıfta okuduğu belirlenmiştir.

4.2 BAĞIMLI DEĞİŞKENLERİN BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİP GÖSTERMEDİĞİNİ TEST ETMEK İÇİN YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

4.2.1. “Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 11. Cinsiyet Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	Sd	T	P
S1	Kadın	286	3,68	0,56	355	1,834	0,039<,050
	Erkek	71	3,54	0,60			

Tablo 11’de de görüldüğü gibi, “Velilere saygılı davranır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayan velilerin aritmetik ortalaması 3,68, erkek velilerin aritmetik ortalaması ise 3,54 olarak bulunmuştur. Bayan velilerin bu ifade için standart sapması 0,56, erkek velilerin ise standart sapması 0,60’dır. Bayan velilerin ve erkek velilerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık bayan velilerin lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle bayan veliler “velilere saygılı davranır” ifadesine erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Tablo 12. Cinsiyet Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	Sd	T	P
S20	Kadın	286	3,07	0,87	355	2,416	0,010<,050
	Erkek	71	2,73	1,04			

Tablo 12’de görüldüğü üzere, “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayan velilerin aritmetik ortalaması 3,07, erkek velilerin aritmetik ortalaması ise 2,73 olarak bulunmuştur. Bayan velilerin bu ifade için standart sapması 0,87, erkek velilerin ise standart sapması 1,04’tür. Bayan velilerin ve erkek velilerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık bayan velilerin lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir değişle bayan veliler “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesine erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Tablo 13. Cinsiyet Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar.” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	Sd	T	P
S21	Kadın	286	3,14	0,91	355	2,658	0,044<,050
	Erkek	71	2,84	1,03			

Tablo 13’de görüldüğü üzere, “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayan velilerin aritmetik ortalaması 3,14, erkek velilerin aritmetik ortalaması ise 2,84 olarak bulunmuştur. Bayan velilerin bu ifade için standart sapması 0,91, erkek velilerin ise standart sapması 1,03’dür. Bayan velilerin ve erkek velilerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık bayan velilerin lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle bayan veliler “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesine erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Tablo 14. Cinsiyet Değişkenine Göre “Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	Sd	T	P
S24	Kadın	286	3,64	0,66	355	4,047	0,000<,050
	Erkek	71	3,25	0,95			

Tablo 14 incelendiğinde, “Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayan velilerin aritmetik ortalaması 3,64, erkek velilerin aritmetik ortalaması ise 3,25 olarak bulunmuştur. Bayan velilerin bu ifade için standart sapması 0,66, erkek velilerin ise standart sapması 0,95’dir. Bayan velilerin ve erkek velilerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık bayan velilerin lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle bayan veliler “Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır” ifadesine erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Tablo 15. Cinsiyet Değişkenine Göre “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	Sd	T	P
S25	Kadın	286	2,85	1,01	355	1,275	0,048<,050
	Erkek	71	2,67	1,03			

Tablo 15 ele alındığında, “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayan velilerin aritmetik ortalaması 2,85, erkek velilerin aritmetik ortalaması ise 2,67 olarak bulunmuştur. Bayan velilerin bu ifade için standart sapması 1,01, erkek velilerin ise standart sapması 1,03’dür. Bayan velilerin ve erkek velilerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık bayan velilerin lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir değişle bayan veliler “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” ifadesine erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Tablo 16. Cinsiyet Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesi İçin Yapılan İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	Sd	T	P
S27	Kadın	286	3,34	0,84	355	1,826	0,007<,050
	Erkek	71	3,12	1,06			

Tablo 16 ele alındığında, “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifade için bayan velilerin aritmetik ortalaması 3,34, erkek velilerin aritmetik ortalaması ise 3,12 olarak bulunmuştur. Bayan velilerin bu ifade için standart sapması 0,84, erkek velilerin ise standart sapması 1,06’dır. Bayan velilerin ve erkek velilerin puan ortalamaları için yapılan ilişkisiz grup t testi’nde 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık bayan velilerin lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle bayan veliler “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesine erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

4.2.2. “Yaş” Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 17. “Yaş” Değişkenine Göre “Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>SS</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S17	21-30 yaş	81	2,87	1,11	G.Arası	11,187	3	3,729	2,990	,031
	31-40 yaş	221	2,56	1,12	G.İçi	440,264	353	1,247		
	41-50 yaş	50	2,60	1,10	Toplam	451,451	356			
	50 ve üzeri yaş	5	1,60	0,89						
	Toplam	357	2,62	1,12						

Tablo 17 incelendiğinde, “Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “yaş” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “yaş” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 18. “Yaş” Değişkenine Göre “Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Yaş” (i)	“Yaş” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
S17	21-30 yaş	31-40 yaş	,31093	,14506	,206
		41-50 yaş	,27654	,20085	,595
		51 ve üzeri yaş	1,27654	,51463	,106
	31-40 yaş	21-30 yaş	-,31093	,14506	,206
		41-50 yaş	-,03439	,17489	,998
		51 ve üzeri yaş	,96561	,50506	,303
	41-50 yaş	21-30 yaş	-,27654	,20085	,595
		31-40 yaş	,03439	,17489	,998
		51 ve üzeri yaş	1,00000	,52382	,304
	51 ve üzeri yaş	21-30 yaş	-1,27654	,51463	,106
		31-40 yaş	-,96561	,50506	,303
		41-50 yaş	-1,00000	,52382	,304

Tablo 18’de görüldüğü gibi, “Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler” ifadesinin velilerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık elde edilmiştir. Ancak velilerin yaş gruplarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde bu ifadeye en fazla katılanların 21-30 yaş arasında olan veliler olduğu görülmüştür.

Tablo 19. “Yaş” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S18	21-30 yaş	81	3,30	0,94	G.Arası	9,563	3	3,188	3,339	,020
	31-40 yaş	221	3,09	0,97	G.İçi	337,014	353	,955		
	41-50 yaş	50	3,04	1,02	Toplam	346,577	356			
	50 ve üzeri yaş	5	2,00	1,00						
	Toplam	357	3,12	0,98						

Tablo 19 incelendiğinde, “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “yaş” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “yaş” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 20. “Yaş” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Yaş” (i)	“Yaş” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
S18	21-30 yaş	31-40 yaş	,20909	,12691	,439
		41-50 yaş	,26864	,17573	,506
		51 ve üzeri yaş	1,3086(*)	,45025	,039
	31-40 yaş	21-30 yaş	-,20909	,12691	,439
		41-50 yaş	,05955	,15302	,985
		51 ve üzeri yaş	1,09955	,44189	,105
	41-50 yaş	21-30 yaş	-,26864	,17573	,506
		31-40 yaş	-,05955	,15302	,985
		51 ve üzeri yaş	1,04000	,45830	,163
	51 ve üzeri yaş	21-30 yaş	-1,3086(*)	,45025	,039
		31-40 yaş	-1,09955	,44189	,105
		41-50 yaş	-1,04000	,45830	,163

Tablo 20 incelendiğinde, “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin velilerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 21-30 yaş arasında olan veliler ile 51 yaş ve üzerinde olan veliler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Bu farklılık 21-30 yaş arasında olan veliler lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle, “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesine 21-30 yaş arasında olan veliler, 51 yaş ve üzerinde olan velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

Tablo 21. “Yaş” Değişkenine Göre “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S19	21-30 yaş	81	3,11	1,02	G.Arası	8,589	3	2,863	2,650	,049
	31-40 yaş	221	2,85	1,05	G.İçi	381,367	353	1,080		
	41-50 yaş	50	2,80	1,06	Toplam	389,955	356			
	50 ve üzeri yaş	5	2,00	0,00						
	Toplam	357	2,89	1,04						

Tablo 21’e göre, “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “yaş” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “yaş” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 22. “Yaş” Değişkenine Göre “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Yaş” (i)	“Yaş” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S19	21-30 yaş	31-40 yaş	,25591	,13500	,311
		41-50 yaş	,31111	,18694	,430
		51 ve üzeri yaş	1,11111	,47897	,148
	31-40 yaş	21-30 yaş	-,25591	,13500	,311
		41-50 yaş	,05520	,16277	,990
		51 ve üzeri yaş	,85520	,47006	,348
	41-50 yaş	21-30 yaş	-,31111	,18694	,430
		31-40 yaş	-,05520	,16277	,990
		51 ve üzeri yaş	,80000	,48752	,443
	51 ve üzeri yaş	21-30 yaş	-1,11111	,47897	,148
		31-40 yaş	-,85520	,47006	,348
		41-50 yaş	-,80000	,48752	,443

Tablo 22’ye bakıldığında, “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” ifadesinin velilerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık elde edilmiştir. Ancak velilerin yaş gruplarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde bu ifadeye en fazla katılanların 21-30 yaş arasında olan veliler olduğu görülmüştür.

4.2.3. “Medeni Durum” Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 23. “Medeni Durum” Değişkenine Göre “Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S23	Evli	348	3,14	0,97	G.Arası	6,872	2	3,436	3,670	,026
	Dul	6	4,00	0,00	G.İçi	331,402	354	,936		
	Bekar	3	4,00	0,00	Toplam	338,275	356			
	Toplam	357	3,13	0,97						

Tablo 23 ele alındığında, “Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “medeni durum” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “medeni durum” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 24. “Medeni Durum” Değişkenine Göre “Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Medeni Durum” (i)	“Medeni Durum” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S23	Evli	Dul	-,88506	,39839	,086
		Bekar	-,88506	,56102	,289
	Dul	Evli	,88506	,39839	,086
		Bekar	,00000	,68417	1,000
	Bekar	Evli	,88506	,56102	,289
		Dul	,00000	,68417	1,000

Tablo 24’de görüldüğü gibi, “Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler” ifadesinin velilerin medeni durum değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık elde edilmiştir. Ancak velilerin medeni durum gruplarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde bu ifadeye en fazla katılanların aynı ortalama ile, dul ve bekar olan veliler olduğu görülmüştür.

4.2.4. “Çocuk Sayısı” Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 25. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S7	1 çocuk	57	3,35	0,89	G.Arası	10,345	4	2,586	4,231	,002
	2 çocuk	207	3,26	0,80						
	3 çocuk	64	3,39	0,72	G.İçi	215,184	352	,611		
	4 çocuk	18	3,94	0,23						
	5 ve daha çok çocuk	11	3,81	0,60	Toplam	225,529	356			
	Toplam	357	3,35	0,79						

Tablo 25’e bakıldığında, “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “çocuk sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “çocuk sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 26. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Çocuk Sayısı” (i)	“Çocuk Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S7	1 Çocuk	2 Çocuk	,08518	,11695	,970
		3 Çocuk	-,03975	,14240	,999
		4 Çocuk	-,59357	,21139	,098
		5 ve daha çok	-,46730	,25749	,511
	2 Çocuk	1 Çocuk	-,08518	,11695	,970
		3 Çocuk	-,12492	,11183	,870
		4 Çocuk	-,67874(*)	,19213	,015
		5 ve daha çok	-,55248	,24192	,268
	3 Çocuk	1 Çocuk	,03975	,14240	,999
		2 Çocuk	,12492	,11183	,870
		4 Çocuk	-,55382	,20860	,136
		5 ve daha çok	-,42756	,25520	,591
	4 Çocuk	1 Çocuk	,59357	,21139	,098
		2 Çocuk	,67874(*)	,19213	,015
		3 Çocuk	,55382	,20860	,136
		5 ve daha çok	,12626	,29923	,996
	5 ve daha çok Çocuk	1 Çocuk	,46730	,25749	,511
		2 Çocuk	,55248	,24192	,268
		3 Çocuk	,42756	,25520	,591
		4 Çocuk	-,12626	,29923	,996

Tablo 26’da da görüldüğü üzere, “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 2 çocuk sahibi olan veliler ile 4 çocuk sahibi olan veliler arasında 4 çocuğu olan veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir ifade ile; “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” ifadesine 4 çocuk sahibi olan öğretmenler 2 çocuğu olan velilerden anlamlı düzeyde daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Tablo 27. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve ss Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S8	1 çocuk	57	3,12	1,03	G.Arası	10,255	4	2,564	2,732	,029
	2 çocuk	207	3,04	0,99						
	3 çocuk	64	3,14	0,87	G.İçi	330,322	352	,938		
	4 çocuk	18	3,77	0,42						
	5 ve daha çok çocuk	11	3,45	1,21	Toplam	340,577	356			
	Toplam	357	3,12	0,97						

Tablo 27’ye göre, “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “çocuk sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “çocuk sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 28. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Çocuk Sayısı” (i)	“Çocuk Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S8	1 Çocuk	2 Çocuk	,07933	,14490	,990
		3 Çocuk	-,01782	,17643	1,000
		4 Çocuk	-,65497	,26191	,184
		5 ve daha çok	-,33174	,31902	,897
	2 Çocuk	1 Çocuk	-,07933	,14490	,990
		3 Çocuk	-,09715	,13855	,974
		4 Çocuk	-,73430	,23805	,052
		5 ve daha çok	-,41107	,29974	,758
	3 Çocuk	1 Çocuk	,01782	,17643	1,000
		2 Çocuk	,09715	,13855	,974
		4 Çocuk	-,63715	,25845	,196
		5 ve daha çok	-,31392	,31619	,912
	4 Çocuk	1 Çocuk	,65497	,26191	,184
		2 Çocuk	,73430	,23805	,052
		3 Çocuk	,63715	,25845	,196
		5 ve daha çok	,32323	,37074	,944
	5 ve daha çok Çocuk	1 Çocuk	,33174	,31902	,897
		2 Çocuk	,41107	,29974	,758
		3 Çocuk	,31392	,31619	,912
		4 Çocuk	-,32323	,37074	,944

Tablo 28 incelendiğinde, “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık elde edilmiştir. Ancak velilerin çocuk sayısı gruplarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde bu ifadeye en fazla katılanların 4 çocuk sahibi olan veliler olduğu bulgusu elde edilmiştir.

Tablo 29. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S13	1 çocuk	57	2,03	1,03	G.Arası	28,986	4	7,246	6,054	,000
	2 çocuk	207	2,16	1,10						
	3 çocuk	64	2,31	1,18	G.İçi	421,323	352	1,197		
	4 çocuk	18	2,83	1,04						
	5 ve daha çok çocuk	11	3,54	0,68	Toplam	450,308	356			
	Toplam	357	2,24	1,12						

Tablo 29 ele alındığında, “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “çocuk sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “çocuk sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 30. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Çocuk Sayısı” (i)	“Çocuk Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S13	1 Çocuk	2 Çocuk	-,12916	,16365	,960
		3 Çocuk	-,27741	,19925	,747
		4 Çocuk	-,79825	,29580	,124
		5 ve daha çok	-1,51037(*)	,36029	,002
	2 Çocuk	1 Çocuk	,12916	,16365	,960
		3 Çocuk	-,14825	,15648	,925
		4 Çocuk	-,66908	,26885	,188
		5 ve daha çok	-1,38120(*)	,33852	,003
	3 Çocuk	1 Çocuk	,27741	,19925	,747
		2 Çocuk	,14825	,15648	,925
		4 Çocuk	-,52083	,29189	,528
		5 ve daha çok	-1,23295(*)	,35709	,019
	4 Çocuk	1 Çocuk	,79825	,29580	,124
		2 Çocuk	,66908	,26885	,188
		3 Çocuk	,52083	,29189	,528
		5 ve daha çok	-,71212	,41870	,577
	5 ve daha çok Çocuk	1 Çocuk	1,51037(*)	,36029	,002
		2 Çocuk	1,38120(*)	,33852	,003
		3 Çocuk	1,23295(*)	,35709	,019
		4 Çocuk	,71212	,41870	,577

Tablo 30 incelendiğinde, “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler ile hem 1 çocuğu olan veliler, hem 2 çocuğu olan veliler ve hem de 3 çocuğu olan veliler arasında istatistiksel olarak 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler lehine anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Başka bir deyişle; “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesine 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler, hem 1 çocuğu olan velilerden, hem 2 çocuğu olan velilerden ve hem de 3 çocuğu olan velilerden daha fazla katılmışlardır.

Tablo 31. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S14	1 çocuk	57	2,31	1,12	G.Arası	19,992	4	4,998	4,066	,003
	2 çocuk	207	2,33	1,11						
	3 çocuk	64	2,42	1,12	G.İçi	432,652	352	1,229		
	4 çocuk	18	3,00	1,08						
	5 ve daha çok çocuk	11	3,45	0,82	Toplam	452,644	356			
	Toplam	357	2,41	1,12						

Tablo 31’e göre, “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “çocuk sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “çocuk sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 32. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Çocuk Sayısı” (i)	“Çocuk Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S14	1 Çocuk	2 Çocuk	-,01754	,16584	1,000
		3 Çocuk	-,10609	,20191	,991
		4 Çocuk	-,68421	,29975	,269
		5 ve daha çok	-1,13876(*)	,36511	,047
	2 Çocuk	1 Çocuk	,01754	,16584	1,000
		3 Çocuk	-,08854	,15857	,989
		4 Çocuk	-,66667	,27244	,203
		5 ve daha çok	-1,12121(*)	,34304	,032
	3 Çocuk	1 Çocuk	,10609	,20191	,991
		2 Çocuk	,08854	,15857	,989
		4 Çocuk	-,57813	,29579	,432
		5 ve daha çok	-1,03267	,36186	,089
	4 Çocuk	1 Çocuk	,68421	,29975	,269
		2 Çocuk	,66667	,27244	,203
		3 Çocuk	,57813	,29579	,432
		5 ve daha çok	-,45455	,42429	,886
	5 ve daha çok Çocuk	1 Çocuk	1,13876(*)	,36511	,047
		2 Çocuk	1,12121(*)	,34304	,032
		3 Çocuk	1,03267	,36186	,089
		4 Çocuk	,45455	,42429	,886

Tablo 32 ele alındığında, “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler ile hem 1 çocuğu olan veliler hem de 2 çocuğu olan veliler arasında istatistiksel olarak 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler lehine anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Diğer bir deyişle; “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” ifadesine 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler, hem 1 çocuğu olan velilerden hem de 2 çocuğu olan velilerden daha fazla katılmışlardır.

Tablo 33. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S16	1 çocuk	57	1,78	1,08	G.Arası	15,958	4	3,989	4,048	,003
	2 çocuk	207	1,62	0,94						
	3 çocuk	64	1,59	0,93	G.İçi	346,905	352	,986		
	4 çocuk	18	1,66	1,13						
	5 ve daha çok çocuk	11	2,81	1,40	Toplam	362,863	356			
	Toplam	357	1,68	1,00						

Tablo 33’e bakıldığında, “Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “çocuk sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “çocuk sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 34. “Çocuk Sayısı” Değişkenine Göre “Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Çocuk Sayısı” (i)	“Çocuk Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S16	1 Çocuk	2 Çocuk	,16145	,14850	,881
		3 Çocuk	,19572	,18080	,882
		4 Çocuk	,12281	,26841	,995
		5 ve daha çok	-1,02871(*)	,32693	,044
	2 Çocuk	1 Çocuk	-,16145	,14850	,881
		3 Çocuk	,03427	,14199	1,000
		4 Çocuk	-,03865	,24395	1,000
		5 ve daha çok	-1,19016(*)	,30717	,005
	3 Çocuk	1 Çocuk	-,19572	,18080	,882
		2 Çocuk	-,03427	,14199	1,000
		4 Çocuk	-,07292	,26486	,999
		5 ve daha çok	-1,22443(*)	,32402	,007
	4 Çocuk	1 Çocuk	-,12281	,26841	,995
		2 Çocuk	,03865	,24395	1,000
		3 Çocuk	,07292	,26486	,999
		5 ve daha çok	-1,15152	,37993	,059
	5 ve daha çok Çocuk	1 Çocuk	1,02871(*)	,32693	,044
		2 Çocuk	1,19016(*)	,30717	,005
		3 Çocuk	1,22443(*)	,32402	,007
		4 Çocuk	1,15152	,37993	,059

Tablo 34’de de görüldüğü üzere, “Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler ile hem 1 çocuğu olan veliler, hem 2 çocuğu olan veliler ve hem de 3 çocuğu olan veliler arasında istatistiksel olarak 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler lehine anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Diğer bir deyişle; “Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar” ifadesine 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler, hem 1 çocuğu olan velilerden hem 2 çocuğu olan velilerden hem de 3 çocuğu olan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

4.2.5. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 35. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S4	1 Defa	6	3,33	0,51	G.Arası	7,089	4	1,772	3,675	,006
	2 Defa	51	3,39	0,77						
	3 Defa	50	3,44	0,88	G.İçi	169,724	352	,482		
	4 Defa	106	3,35	0,73						
	5 ve daha çok Defa	144	3,46	0,85	Toplam	176,812	356			
	Toplam	357	3,41	0,80						

Tablo 35’e bakıldığında, “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 36. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S4	1 Defa	2 Defa	-,45098	,29969	,687
		3 Defa	-,28000	,30001	,928
		4 Defa	-,64151	,29139	,305
		5 ve daha çok	-,59722	,28933	,374
	2 Defa	1 Defa	,45098	,29969	,687
		3 Defa	,17098	,13819	,821
		4 Defa	-,19053	,11833	,629
		5 ve daha çok	-,14624	,11315	,796
	3 Defa	1 Defa	,28000	,30001	,928
		2 Defa	-,17098	,13819	,821
		4 Defa	-,36151	,11913	,058
		5 ve daha çok	-,31722	,11398	,104
	4 Defa	1 Defa	,64151	,29139	,305
		2 Defa	,19053	,11833	,629
		3 Defa	,36151	,11913	,058
		5 ve daha çok	,04429	,08887	,993
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,59722	,28933	,374
		2 Defa	,14624	,11315	,796
		3 Defa	,31722	,11398	,104
		4 Defa	-,04429	,08887	,993

Tablo 36’da da görüldüğü üzere, “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık olduğu görülmüştür. Ancak velilerin, veli toplantısına katılma sayısı değişkenine ait aritmetik ortalamaları incelendiğinde, bu ifadeye en fazla olumlu görüş bildirenlerin yılda 5 ve daha fazla defa veli toplantısına katılan veliler olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 37. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S8	1 Defa	6	3,00	0,89	G.Arası	13,573	4	3,393	3,653	,006
	2 Defa	51	2,78	0,96						
	3 Defa	50	2,98	1,05	G.İçi	327,004	352	,929		
	4 Defa	106	3,07	0,99						
	5 ve daha çok Defa	144	3,33	0,90	Toplam	340,577	356			
	Toplam	357	3,12	0,97						

Tablo 37’ye göre, “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 38. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S8	1 Defa	2 Defa	,21569	,41599	,992
		3 Defa	,02000	,41643	1,000
		4 Defa	-,07547	,40447	1,000
		5 ve daha çok	-,33333	,40160	,953
	2 Defa	1 Defa	-,21569	,41599	,992
		3 Defa	-,19569	,19182	,903
		4 Defa	-,29116	,16425	,535
		5 ve daha çok	-,54902(*)	,15706	,017
	3 Defa	1 Defa	-,02000	,41643	1,000
		2 Defa	,19569	,19182	,903
		4 Defa	-,09547	,16536	,988
		5 ve daha çok	-,35333	,15821	,291
	4 Defa	1 Defa	,07547	,40447	1,000
		2 Defa	,29116	,16425	,535
		3 Defa	,09547	,16536	,988
		5 ve daha çok	-,25786	,12335	,360
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,33333	,40160	,953
		2 Defa	,54902(*)	,15706	,017
		3 Defa	,35333	,15821	,291
		4 Defa	,25786	,12335	,360

Tablo 38’de görüldüğü gibi, “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; toplantılara yılda 2 defa katılan veliler ile toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler arasında, yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Diğer bir deyişle; “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesine, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 2 defa katılan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 39. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S12	1 Defa	6	2,66	1,03	G.Arası	17,175	4	4,294	4,752	,001
	2 Defa	51	2,60	0,91						
	3 Defa	50	2,52	1,01	G.İçi	318,074	352	,904		
	4 Defa	106	2,76	0,96						
	5 ve daha çok Defa	144	3,08	0,92	Toplam	335,249	356			
	Toplam	357	2,83	0,97						

Tablo 39 ele alındığında, “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 40. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S12	1 Defa	2 Defa	,05882	,41027	1,000
		3 Defa	,14667	,41070	,998
		4 Defa	-,09748	,39891	1,000
		5 ve daha çok	-,41667	,39608	,893
	2 Defa	1 Defa	-,05882	,41027	1,000
		3 Defa	,08784	,18918	,995
		4 Defa	-,15631	,16200	,920
		5 ve daha çok	-,47549	,15490	,053
	3 Defa	1 Defa	-,14667	,41070	,998
		2 Defa	-,08784	,18918	,995
		4 Defa	-,24415	,16309	,692
		5 ve daha çok	-,56333(*)	,15604	,012
	4 Defa	1 Defa	,09748	,39891	1,000
		2 Defa	,15631	,16200	,920
		3 Defa	,24415	,16309	,692
		5 ve daha çok	-,31918	,12165	,145
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,41667	,39608	,893
		2 Defa	,47549	,15490	,053
		3 Defa	,56333(*)	,15604	,012
		4 Defa	,31918	,12165	,145

Tablo 40’a göre, “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; toplantılara yılda 3 defa katılan veliler ile toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler arasında, yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Diğer bir deyişle; “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır” ifadesine, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 3 defa katılan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 41. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S13	1 Defa	6	2,16	1,16	G.Arası	19,310	4	4,827	3,943	,004
	2 Defa	51	2,19	1,09						
	3 Defa	50	1,84	0,91	G.İçi	430,998	352	1,224		
	4 Defa	106	2,12	1,11						
	5 ve daha çok Defa	144	2,50	1,16	Toplam	450,308	356			
	Toplam	357	2,24	1,12						

Tablo 41 incelendiğinde, “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 42. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S13	1 Defa	2 Defa	-,02941	,47758	1,000
		3 Defa	,32667	,47808	,977
		4 Defa	,04403	,46435	1,000
		5 ve daha çok	-,33333	,46106	,971
	2 Defa	1 Defa	,02941	,47758	1,000
		3 Defa	,35608	,22022	,625
		4 Defa	,07344	,18857	,997
		5 ve daha çok	-,30392	,18031	,585
	3 Defa	1 Defa	-,32667	,47808	,977
		2 Defa	-,35608	,22022	,625
		4 Defa	-,28264	,18984	,696
		5 ve daha çok	-,66000(*)	,18164	,011
	4 Defa	1 Defa	-,04403	,46435	1,000
		2 Defa	-,07344	,18857	,997
		3 Defa	,28264	,18984	,696
		5 ve daha çok	-,37736	,14161	,133
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,33333	,46106	,971
		2 Defa	,30392	,18031	,585
		3 Defa	,66000(*)	,18164	,011
		4 Defa	,37736	,14161	,133

Tablo 42’de görüldüğü gibi, “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; toplantılara yılda 3 defa katılan veliler ile toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler arasında, yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Diğer bir deyişle; “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesine, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 3 defa katılan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 43. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S18	1 Defa	6	3,00	1,09	G.Arası	12,806	4	3,201	3,376	,010
	2 Defa	51	2,76	0,99						
	3 Defa	50	2,90	1,18	G.İçi	333,771	352	,948		
	4 Defa	106	3,23	0,93						
	5 ve daha çok Defa	144	3,25	0,89	Toplam	346,577	356			
	Toplam	357	3,12	0,98						

Tablo 43’e göre, “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 44. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S18	1 Defa	2 Defa	,23529	,42027	,989
		3 Defa	,10000	,42071	1,000
		4 Defa	-,25472	,40863	,983
		5 ve daha çok	-,23611	,40573	,987
	2 Defa	1 Defa	-,23529	,42027	,989
		3 Defa	-,13529	,19380	,975
		4 Defa	-,49001	,16595	,071
		5 ve daha çok	-,47141	,15867	,068
	3 Defa	1 Defa	-,10000	,42071	1,000
		2 Defa	,13529	,19380	,975
		4 Defa	-,35472	,16706	,343
		5 ve daha çok	-,33611	,15984	,354
	4 Defa	1 Defa	,25472	,40863	,983
		2 Defa	,49001	,16595	,071
		3 Defa	,35472	,16706	,343
		5 ve daha çok	,01861	,12462	1,000
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,23611	,40573	,987
		2 Defa	,47141	,15867	,068
		3 Defa	,33611	,15984	,354
		4 Defa	-,01861	,12462	1,000

Tablo 44’e bakıldığında, “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık olduğu görülmüştür. Ancak velilerin, veli toplantısına katılma sayısı değişkenine ait aritmetik ortalamaları incelendiğinde, bu ifadeye en fazla olumlu görüş bildirenlerin yılda 5 ve daha fazla defa veli toplantısına katılan veliler olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 45. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S20	1 Defa	6	2,50	1,37	G.Arası	15,531	4	3,883	4,788	,001
	2 Defa	51	2,92	0,95						
	3 Defa	50	2,64	0,92	G.İçi	285,444	352	,811		
	4 Defa	106	2,96	0,89						
	5 ve daha çok Defa	144	3,22	0,85	Toplam	300,975	356			
	Toplam	357	3,00	0,91						

Tablo 45’e bakıldığında, “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 46. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S20	1 Defa	2 Defa	-,42157	,38866	,882
		3 Defa	-,14000	,38907	,998
		4 Defa	-,46226	,37789	,827
		5 ve daha çok	-,72222	,37521	,449
	2 Defa	1 Defa	,42157	,38866	,882
		3 Defa	,28157	,17922	,651
		4 Defa	-,04070	,15346	,999
		5 ve daha çok	-,30065	,14674	,382
	3 Defa	1 Defa	,14000	,38907	,998
		2 Defa	-,28157	,17922	,651
		4 Defa	-,32226	,15449	,362
		5 ve daha çok	-,58222(*)	,14782	,004
	4 Defa	1 Defa	,46226	,37789	,827
		2 Defa	,04070	,15346	,999
		3 Defa	,32226	,15449	,362
		5 ve daha çok	-,25996	,11525	,281
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,72222	,37521	,449
		2 Defa	,30065	,14674	,382
		3 Defa	,58222(*)	,14782	,004
		4 Defa	,25996	,11525	,281

Tablo 46 ele alındığında, “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; toplantılara yılda 3 defa katılan veliler ile toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler arasında, yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Diğer bir değişle; “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesine, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 3 defa katılan velilerden daha fazla katılmışlardır.

Tablo 47. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S21	1 Defa	6	2,16	0,98	G.Arası	13,254	4	3,313	3,798	,005
	2 Defa	51	2,86	0,93						
	3 Defa	50	2,98	1,03	G.İçi	307,054	352	,872		
	4 Defa	106	3,04	0,92						
	5 ve daha çok Defa	144	3,27	0,89	Toplam	320,308	356			
	Toplam	357	3,08	0,94						

Tablo 47’de de görüldüğü gibi, “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 48. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S21	1 Defa	2 Defa	-,69608	,40310	,562
		3 Defa	-,81333	,40352	,399
		4 Defa	-,88050	,39194	,285
		5 ve daha çok	-1,10417	,38916	,092
	2 Defa	1 Defa	,69608	,40310	,562
		3 Defa	-,11725	,18588	,983
		4 Defa	-,18442	,15917	,854
		5 ve daha çok	-,40809	,15219	,129
	3 Defa	1 Defa	,81333	,40352	,399
		2 Defa	,11725	,18588	,983
		4 Defa	-,06717	,16024	,996
		5 ve daha çok	-,29083	,15331	,464
	4 Defa	1 Defa	,88050	,39194	,285
		2 Defa	,18442	,15917	,854
		3 Defa	,06717	,16024	,996
		5 ve daha çok	-,22366	,11953	,479
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	1,10417	,38916	,092
		2 Defa	,40809	,15219	,129
		3 Defa	,29083	,15331	,464
		4 Defa	,22366	,11953	,479

Tablo 48 ele alındığında, “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin, veli toplantısına katılma sayısı değişkenine ait aritmetik ortalamaları incelendiğinde, bu ifadeye en fazla olumlu görüş bildirenlerin yılda 5 ve daha fazla defa veli toplantısına katılan veliler olduğu görülmüştür.

Tablo 49. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S22	1 Defa	6	2,50	1,37	G.Arası	17,359	4	4,340	3,948	,004
	2 Defa	51	2,17	0,97						
	3 Defa	50	2,38	1,04	G.İçi	386,932	352	1,099		
	4 Defa	106	2,49	1,05						
	5 ve daha çok Defa	144	2,79	1,05	Toplam	404,291	356			
	Toplam	357	2,55	1,06						

Tablo 49’a göre, “Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 50. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S22	1 Defa	2 Defa	,32353	,45250	,972
		3 Defa	,12000	,45298	,999
		4 Defa	,00943	,43997	1,000
		5 ve daha çok	-,29167	,43685	,978
	2 Defa	1 Defa	-,32353	,45250	,972
		3 Defa	-,20353	,20866	,917
		4 Defa	-,31410	,17867	,544
		5 ve daha çok	-,61520(*)	,17084	,012
	3 Defa	1 Defa	-,12000	,45298	,999
		2 Defa	,20353	,20866	,917
		4 Defa	-,11057	,17987	,984
		5 ve daha çok	-,41167	,17210	,223
	4 Defa	1 Defa	-,00943	,43997	1,000
		2 Defa	,31410	,17867	,544
		3 Defa	,11057	,17987	,984
		5 ve daha çok	-,30110	,13418	,286
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,29167	,43685	,978
		2 Defa	,61520(*)	,17084	,012
		3 Defa	,41167	,17210	,223
		4 Defa	,30110	,13418	,286

Tablo 50 incelendiğinde, “Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; toplantılara yılda 2 defa katılan veliler ile toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler arasında, yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Diğer bir deyişle; “Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler” ifadesine, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 2 defa katılan velilerden daha fazla katılmışlardır.

Tablo 51. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S25	1 Defa	6	2,83	1,16	G.Arası	13,909	4	3,477	3,245	,012
	2 Defa	51	2,49	1,08						
	3 Defa	50	2,52	0,97	G.İçi	377,256	352	1,072		
	4 Defa	106	2,93	1,01						
	5 ve daha çok Defa	144	2,95	1,04	Toplam	391,165	356			
	Toplam	357	2,81	1,04						

Tablo 51’e bakıldığında, “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 52. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S25	1 Defa	2 Defa	,34314	,44681	,964
		3 Defa	,31333	,44728	,974
		4 Defa	-,10063	,43444	1,000
		5 ve daha çok	-,11806	,43136	,999
	2 Defa	1 Defa	-,34314	,44681	,964
		3 Defa	-,02980	,20603	1,000
		4 Defa	-,44377	,17642	,179
		5 ve daha çok	-,46119	,16869	,115
	3 Defa	1 Defa	-,31333	,44728	,974
		2 Defa	,02980	,20603	1,000
		4 Defa	-,41396	,17761	,248
		5 ve daha çok	-,43139	,16993	,171
	4 Defa	1 Defa	,10063	,43444	1,000
		2 Defa	,44377	,17642	,179
		3 Defa	,41396	,17761	,248
		5 ve daha çok	-,01743	,13249	1,000
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,11806	,43136	,999
		2 Defa	,46119	,16869	,115
		3 Defa	,43139	,16993	,171
		4 Defa	,01743	,13249	1,000

Tablo 52 ele alındığında, “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin, veli toplantısına katılma sayısı değişkenine ait aritmetik ortalamaları incelendiğinde, bu ifadeye en fazla olumlu görüş bildirenlerin yılda 5 ve daha fazla defa veli toplantısına katılan veliler olduğu görülmüştür.

Tablo 53. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S28	1 Defa	6	2,50	1,37	G.Arası	22,713	4	5,678	4,119	,003
	2 Defa	51	1,98	1,06						
	3 Defa	50	2,00	1,12	G.İçi	485,242	352	1,379		
	4 Defa	106	2,25	1,14						
	5 ve daha çok Defa	144	2,59	1,23	Toplam	507,955	356			
	Toplam	357	2,32	1,19						

Tablo 53 incelendiğinde, “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “veli toplantısına katılma sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “veli toplantısına katılma sayısı” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 54. “Veli Toplantısına Katılma Sayısı” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (i)	“Veli Toplantısına Katılma Sayısı” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S28	1 Defa	2 Defa	,51961	,50674	,902
		3 Defa	,50000	,50727	,914
		4 Defa	,24528	,49271	,993
		5 ve daha çok	-,09722	,48921	1,000
	2 Defa	1 Defa	-,51961	,50674	,902
		3 Defa	-,01961	,23367	1,000
		4 Defa	-,27432	,20009	,758
		5 ve daha çok	-,61683(*)	,19132	,036
	3 Defa	1 Defa	-,50000	,50727	,914
		2 Defa	,01961	,23367	1,000
		4 Defa	-,25472	,20143	,809
		5 ve daha çok	-,59722(*)	,19273	,050
	4 Defa	1 Defa	-,24528	,49271	,993
		2 Defa	,27432	,20009	,758
		3 Defa	,25472	,20143	,809
		5 ve daha çok	-,34251	,15026	,270
	5 ve daha çok Defa	1 Defa	,09722	,48921	1,000
		2 Defa	,61683(*)	,19132	,036
		3 Defa	,59722(*)	,19273	,050
		4 Defa	,34251	,15026	,270

Tablo 54’de de görüldüğü üzere, “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; hem toplantılara yılda 2 defa katılan veliler hem de toplantılara yılda 3 defa katılan veliler ile toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler arasında, yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Diğer bir deyişle; “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesine, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler, hem toplantılara yılda 2 defa katılan velilerden hem de toplantılara yılda 3 defa katılan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

4.2.6. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 55. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S1	Evet	129	3,83	0,42	G.Arası	7,961	2	3,980	12,806	,000
	Nadiren	149	3,62	0,57	G.İçi	110,028	354	,311		
	Hiç	79	3,44	0,69	Toplam	117,989	356			
	Toplam	357	3,66	0,57						

Tablo 55 ele alındığında, “Velilere saygılı davranır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 56. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S1	Evet	Nadiren	,21305(*)	,06705	,007
		Hiç	,39417(*)	,07965	,000
	Nadiren	Evet	-,21305(*)	,06705	,007
		Hiç	,18112	,07759	,067
	Hiç	Evet	-,39417(*)	,07965	,000
		Nadiren	-,18112	,07759	,067

Tablo 56’da görüldüğü gibi, “Velilere saygılı davranır” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile; “Velilere saygılı davranır” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 57. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S2	Evet	129	3,72	0,52	G.Arası	9,470	2	4,735	10,820	,000
	Nadiren	149	3,53	0,63	G.İçi	154,922	354	,438		
	Hiç	79	3,29	0,87	Toplam	164,392	356			
	Toplam	357	3,54	0,67						

Tablo 57 incelendiğinde, “Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 58. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S2	Evet	Nadiren	,19848(*)	,07956	,046
		Hiç	,43754(*)	,09451	,000
	Nadiren	Evet	-,19848(*)	,07956	,046
		Hiç	,23906(*)	,09207	,035
	Hiç	Evet	-,43754(*)	,09451	,000
		Nadiren	-,23906(*)	,09207	,035

Tablo 58’e göre, “Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile; “Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 59. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S4	Evet	129	3,71	0,54	G.Arası	6,514	2	3,257	6,771	,001
	Nadiren	149	3,44	0,74	G.İçi	170,298	354	,481		
	Hiç	79	3,40	0,79	Toplam	176,812	356			
	Toplam	357	3,53	0,70						

Tablo 59'a bakıldığında, "Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir" ifadesinin aritmetik ortalamalarının "Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu" değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, "Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu" değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 60. "Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu" Değişkenine Göre "Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir" İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	"Katılma Durumu" (i)	"Katılma Durumu" (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S4	Evet	Nadiren	,26351(*)	,08341	,007
		Hiç	,30812(*)	,09909	,008
	Nadiren	Evet	-,26351(*)	,08341	,007
		Hiç	,04460	,09653	,899
	Hiç	Evet	-,30812(*)	,09909	,008
		Nadiren	-,04460	,09653	,899

Tablo 60'a göre, "Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir" ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile; "Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir" ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Tablo 61. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve ss Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S8	Evet	129	3,55	0,72	G.Arası	45,415	2	22,708	27,234	,000
	Nadiren	149	3,00	0,92	G.İçi	295,162	354	,834		
	Hiç	79	2,63	1,13	Toplam	340,577	356			
	Toplam	357	3,12	0,97						

Tablo 61 incelendiğinde, “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 62. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S8	Evet	Nadiren	,55143(*)	,10982	,000
		Hiç	,92523(*)	,13045	,000
	Nadiren	Evet	-,55143(*)	,10982	,000
		Hiç	,37380(*)	,12708	,014
	Hiç	Evet	-,92523(*)	,13045	,000
		Nadiren	-,37380(*)	,12708	,014

Tablo 62’de görüldüğü gibi, “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı

değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile; “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Tablo 63. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S12	Evet	129	3,22	0,83	G.Arası	34,268	2	17,134	20,152	,000
	Nadiren	149	2,70	0,95	G.İçi	300,981	354	,850		
	Hiç	79	2,44	0,99	Toplam	335,249	356			
	Toplam	357	2,83	0,97						

Tablo 63 ele alındığında, “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 64. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S12	Evet	Nadiren	,52011(*)	,11089	,000
		Hiç	,78177(*)	,13173	,000
	Nadiren	Evet	-,52011(*)	,11089	,000
		Hiç	,26166	,12833	,127
	Hiç	Evet	-,78177(*)	,13173	,000
		Nadiren	-,26166	,12833	,127

Tablo 64’de de görüldüğü üzere, “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile; “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Tablo 65. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velilerin okul -aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve ss Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S18	Evet	129	3,28	0,96	G.Arası	13,485	2	6,743	7,166	,001
	Nadiren	149	3,16	0,92	G.İçi	333,092	354	,941		
	Hiç	79	2,77	1,04	Toplam	346,577	356			
	Toplam	357	3,12	0,98						

Tablo 65’de görüldüğü gibi, “Velilerin okul -aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 66. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S18	Evet	Nadiren	,11904	,11666	,595
		Hiç	,51467(*)	,13858	,001
	Nadiren	Evet	-,11904	,11666	,595
		Hiç	,39563(*)	,13500	,014
	Hiç	Evet	-,51467(*)	,13858	,001
		Nadiren	-,39563(*)	,13500	,014

Tablo 66'ya göre, “Velilerin okul -aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına hiç katılmayan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri hem de yöneticisi toplantılara her zaman katılan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile; “Velilerin okul -aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Tablo 67. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S19	Evet	357	3,12	0,98	G.Arası	11,659	2	5,829	5,455	,005
	Nadiren	129	3,09	0,97	G.İçi	378,296	354	1,069		
	Hiç	149	2,87	1,06	Toplam	389,955	356			
	Toplam	79	2,60	1,06						

Tablo 67’de de görüldüğu üzere, “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 68. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
S19	Evet	Nadiren	,22054	,12432	,209
		Hiç	,48543(*)	,14769	,005
	Nadiren	Evet	-,22054	,12432	,209
		Hiç	,26489	,14387	,185
	Hiç	Evet	-,48543(*)	,14769	,005
		Nadiren	-,26489	,14387	,185

Tablo 68 ele alındığında, “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına hiç katılmayan veli görüşleri ile yöneticisi toplantılara her zaman katılan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile; “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katılmışlardır.

Tablo 69. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>SS</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S20	Evet	129	3,27	0,79	G.Arası	18,269	2	9,135	11,438	,000
	Nadiren	149	2,95	0,86	G.İçi	282,705	354	,799		
	Hiç	79	2,67	1,07	Toplam	300,975	356			
	Toplam	357	3,00	0,91						

Tablo 69 incelendiğinde, “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir

farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 70. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S20	Evet	Nadiren	,31159(*)	,10747	,016
		Hiç	,60043(*)	,12767	,000
	Nadiren	Evet	-,31159(*)	,10747	,016
		Hiç	,28885	,12437	,069
	Hiç	Evet	-,60043(*)	,12767	,000
		Nadiren	-,28885	,12437	,069

Tablo 70’e göre, “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri arasında ve hem de yöneticisi toplantılara katılmayan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile; “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katılmışlardır.

Tablo 71. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S21	Evet	129	3,31	0,81	G.Arası	23,041	2	11,521	13,719	,000
	Nadiren	149	3,13	0,91	G.İçi	297,267	354	,840		
	Hiç	79	2,63	1,06	Toplam	320,308	356			
	Toplam	357	3,08	0,94						

Tablo 71’e bakıldığında, “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 72. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S21	Evet	Nadiren	,17585	,11021	,281
		Hiç	,67717(*)	,13092	,000
	Nadiren	Evet	-,17585	,11021	,281
		Hiç	,50132(*)	,12754	,001
	Hiç	Evet	-,67717(*)	,13092	,000
		Nadiren	-,50132(*)	,12754	,001

Tablo 72’ye göre, “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı

değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına katılmayan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri arasında ve hem de yöneticisi toplantılara her zaman katılan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Başka bir ifadeyle; “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu tavır sergilemişlerdir.

Tablo 73. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S27	Evet	129	3,48	0,72	G.Arası	8,040	2	4,020	5,139	,006
	Nadiren	149	3,25	0,92	G.İçi	276,890	354	,782		
	Hiç	79	3,08	1,02	Toplam	284,930	356			
	Toplam	357	3,29	0,89						

Tablo 73 incelendiğinde, “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 74. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
S27	Evet	Nadiren	,22559	,10636	,107
		Hiç	,39201(*)	,12635	,009
	Nadiren	Evet	-,22559	,10636	,107
		Hiç	,16643	,12309	,402
	Hiç	Evet	-,39201(*)	,12635	,009
		Nadiren	-,16643	,12309	,402

Tablo 74’e göre, “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına katılmayan veli görüşleri ile yöneticisi toplantılara her zaman katılan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Başka bir ifadeyle; “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katılmışlardır.

Tablo 75. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>SS</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S28	Evet	129	2,65	1,19	G.Arası	23,029	2	11,514	8,405	,000
	Nadiren	149	2,18	1,16	G.İçi	484,927	354	1,370		
	Hiç	79	2,03	1,14	Toplam	507,955	356			
	Toplam	357	2,32	1,19						

Tablo 75’de görüldüğü gibi, “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 76. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S28	Evet	Nadiren	,46324(*)	,14076	,005
		Hiç	,61319(*)	,16721	,001
	Nadiren	Evet	-,46324(*)	,14076	,005
		Hiç	,14994	,16289	,655
	Hiç	Evet	-,61319(*)	,16721	,001
		Nadiren	-,14994	,16289	,655

Tablo 76’ya bakıldığında, “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri arasında hem de yöneticisi toplantılara katılmayan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Elde edilen bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifadeyle; “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara

nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katıldıklarını bildirmişlerdir.

Tablo 77. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

f, \bar{x} ve SS Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S31	Evet	129	3,06	0,95	G.Arası	20,181	2	10,090	9,790	,000
	Nadiren	149	2,78	1,01	G.İçi	364,867	354	1,031		
	Hiç	79	2,43	1,11	Toplam	385,048	356			
	Toplam	357	2,80	1,04						

Tablo 77 incelendiğinde, “Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 78. “Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Durumu” Değişkenine Göre “Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Katılma Durumu” (i)	“Katılma Durumu” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S31	Evet	Nadiren	,28453	,12210	,068
		Hiç	,63939(*)	,14504	,000
	Nadiren	Evet	-,28453	,12210	,068
		Hiç	,35486(*)	,14129	,044
	Hiç	Evet	-,63939(*)	,14504	,000
		Nadiren	-,35486(*)	,14129	,044

Tablo 78 ele alındığında, “Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; yöneticisi veli toplantılarına katılmayan veli görüşleri ile hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan veli görüşleri arasında hem de yöneticisi toplantılara her zaman katılan veli görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Ulaşılan bu farklılık yöneticisi veli toplantılarına her zaman katılan velilerin görüşleri lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifadeyle; “Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir” ifadesine yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katıldıklarını bildirmişlerdir.

4.2.7. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 79. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S1	1. Sınıf	58	3,55	0,62	G.Arası	5,120	4	1,280	3,992	,004
	2. Sınıf	67	3,85	0,43						
	3. Sınıf	71	3,59	0,62	G.İçi	112,869	352	,321		
	4. Sınıf	80	3,55	0,61						
	5. Sınıf	81	3,75	0,51	Toplam	117,989	356			
	Toplam	357	3,66	0,57						

Tablo 79 incelendiğinde, “Velilere saygılı davranır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 80. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Velilere saygılı davranır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Sınıf Düzeyi” (i)	“Sınıf Düzeyi” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S1	1. Sınıf	2.Sınıf	-,29902	,10156	,072
		3.Sınıf	-,03983	,10022	,997
		4.Sınıf	,00172	,09766	1,000
		5.Sınıf	-,20136	,09740	,372
	2. Sınıf	1.Sınıf	,29902	,10156	,072
		3.Sınıf	,25920	,09645	,127
		4.Sınıf	,30075(*)	,09378	,038
		5.Sınıf	,09766	,09351	,896
	3. Sınıf	1.Sınıf	,03983	,10022	,997
		2.Sınıf	-,25920	,09645	,127
		4.Sınıf	,04155	,09233	,995
		5.Sınıf	-,16154	,09206	,545
	4. Sınıf	1.Sınıf	-,00172	,09766	1,000
		2.Sınıf	-,30075(*)	,09378	,038
		3.Sınıf	-,04155	,09233	,995
		5.Sınıf	-,20309	,08926	,272
	5. Sınıf	1.Sınıf	,20136	,09740	,372
		2.Sınıf	-,09766	,09351	,896
		3.Sınıf	,16154	,09206	,545
		4.Sınıf	,20309	,08926	,272

Tablo 80’de de görüldüğü gibi, “Velilere saygılı davranır” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; çocuğu 2. sınıfa devam eden veliler ile çocuğu 4. sınıfa devam eden veliler arasında, çocuğu 2. sınıfa devam eden veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Başka bir deyişle; “Velilere saygılı davranır” ifadesine, çocuğu 2. sınıfa devam eden veliler, çocuğu 4. sınıfa devam eden velilerden daha fazla katılmışlardır.

Tablo 81. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S5	1.Sınıf	58	3,06	1,12	G.Arası	9,488	4	2,372	2,583	,037
	2.Sınıf	67	3,46	0,80						
	3.Sınıf	71	3,07	0,94	G.İçi	323,274	352	,918		
	4.Sınıf	80	3,16	0,99						
	5.Sınıf	81	3,39	0,91	Toplam	332,762	356			
	Toplam	357	3,23	0,96						

Tablo 81 ele alındığında, “Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 82. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Sınıf Düzeyi” (i)	“Sınıf Düzeyi” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S5	1. Sınıf	2.Sınıf	-,39372	,17188	,265
		3.Sınıf	-,00146	,16962	1,000
		4.Sınıf	-,09353	,16527	,988
		5.Sınıf	-,32610	,16484	,419
	2. Sınıf	1.Sınıf	,39372	,17188	,265
		3.Sınıf	,39226	,16323	,219
		4.Sınıf	,30019	,15870	,467
		5.Sınıf	,06762	,15826	,996
	3. Sınıf	1.Sınıf	,00146	,16962	1,000
		2.Sınıf	-,39226	,16323	,219
		4.Sınıf	-,09208	,15625	,987
		5.Sınıf	-,32464	,15580	,363
	4. Sınıf	1.Sınıf	,09353	,16527	,988
		2.Sınıf	-,30019	,15870	,467
		3.Sınıf	,09208	,15625	,987
		5.Sınıf	-,23256	,15106	,668
	5. Sınıf	1.Sınıf	,32610	,16484	,419
		2.Sınıf	-,06762	,15826	,996
		3.Sınıf	,32464	,15580	,363
		4.Sınıf	,23256	,15106	,668

Tablo 82’de görüldüğü üzere, “Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; elde edilen farklılığın tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenlerinin ortalamaları incelediğinde bu ifadeye en fazla katılanların çocuğu 2. sınıfa devam eden veliler olduğu görülmüştür.

Tablo 83. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S7	1.Sınıf	58	3,08	0,96	G.Arası	9,909	4	2,477	4,044	,003
	2.Sınıf	67	3,52	0,63						
	3.Sınıf	71	3,25	0,85	G.İçi	215,621	352	,613		
	4.Sınıf	80	3,30	0,78						
	5.Sınıf	81	3,54	0,67	Toplam	225,529	356			
	Toplam	357	3,35	0,79						

Tablo 83 incelendiğinde, “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 84. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Sınıf Düzeyi” (i)	“Sınıf Düzeyi” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S7	1. Sınıf	2.Sınıf	-,43618(*)	,14037	,049
		3.Sınıf	-,16731	,13852	,834
		4.Sınıf	-,21379	,13498	,643
		5.Sınıf	-,45700(*)	,13462	,023
	2. Sınıf	1.Sınıf	,43618(*)	,14037	,049
		3.Sınıf	,26887	,13331	,398
		4.Sınıf	,22239	,12961	,568
		5.Sınıf	-,02082	,12925	1,000
	3. Sınıf	1.Sınıf	,16731	,13852	,834
		2.Sınıf	-,26887	,13331	,398
		4.Sınıf	-,04648	,12761	,998
		5.Sınıf	-,28969	,12724	,271
	4. Sınıf	1.Sınıf	,21379	,13498	,643
		2.Sınıf	-,22239	,12961	,568
		3.Sınıf	,04648	,12761	,998
		5.Sınıf	-,24321	,12337	,423
	5. Sınıf	1.Sınıf	,45700(*)	,13462	,023
		2.Sınıf	,02082	,12925	1,000
		3.Sınıf	,28969	,12724	,271
		4.Sınıf	,24321	,12337	,423

Tablo 84’e göre, “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; çocuğu 1. sınıfa devam eden veliler ile hem çocuğu 2. sınıfa devam eden veliler arasında hem de çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler arasında, çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Başka bir deyişle; “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” ifadesine, çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler, hem çocuğu 1. sınıfa devam eden velilerden hem de çocuğu 2. sınıfa devam eden velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Tablo 85. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S14	1.Sınıf	58	2,31	1,09	G.Arası	25,481	4	6,370	5,249	,000
	2.Sınıf	67	2,46	1,15						
	3.Sınıf	71	2,11	1,04	G.İçi	427,163	352	1,214		
	4.Sınıf	80	2,26	1,12						
	5.Sınıf	81	2,86	1,08	Toplam	452,644	356			
	Toplam	357	2,41	1,12						

Tablo 85’e bakıldığında, “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 86. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Öğretmenlerin İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Sınıf Düzeyi” (i)	“Sınıf Düzeyi” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S14	1. Sınıf	2.Sınıf	-,15234	,19757	,964
		3.Sınıf	,19767	,19497	,905
		4.Sınıf	,04784	,18998	1,000
		5.Sınıf	-,55385	,18949	,076
	2. Sınıf	1.Sınıf	,15234	,19757	,964
		3.Sınıf	,35001	,18763	,482
		4.Sınıf	,20019	,18243	,877
		5.Sınıf	-,40151	,18192	,303
	3. Sınıf	1.Sınıf	-,19767	,19497	,905
		2.Sınıf	-,35001	,18763	,482
		4.Sınıf	-,14982	,17961	,952
		5.Sınıf	-,75152(*)	,17909	,002
	4. Sınıf	1.Sınıf	-,04784	,18998	1,000
		2.Sınıf	-,20019	,18243	,877
		3.Sınıf	,14982	,17961	,952
		5.Sınıf	-,60170(*)	,17364	,019
	5. Sınıf	1.Sınıf	,55385	,18949	,076
		2.Sınıf	,40151	,18192	,303
		3.Sınıf	,75152(*)	,17909	,002
		4.Sınıf	,60170(*)	,17364	,019

Tablo 86’da da görüldüğü gibi, “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler ile hem çocuğu 3. sınıfa devam eden veliler arasında hem de çocuğu 4. sınıfa devam eden veliler arasında, çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Başka bir deyişle; “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” ifadesine, çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler, hem çocuğu 3. sınıfa devam eden velilerden hem de çocuğu 4. sınıfa devam eden velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Tablo 87. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S21	1.Sınıf	58	3,31	0,87	G.Arası	9,099	4	2,275	2,573	,038
	2.Sınıf	67	2,86	0,92						
	3.Sınıf	71	2,94	1,04	G.İçi	311,209	352	,884		
	4.Sınıf	80	3,06	0,97						
	5.Sınıf	81	3,20	0,87	Toplam	320,308	356			
	Toplam	357	3,08	0,94						

Tablo 87’ye göre, “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 88. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Sınıf Düzeyi” (i)	“Sınıf Düzeyi” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S21	1. Sınıf	2.Sınıf	-,45136	,16864	,130
		3.Sınıf	-,08159	,16642	,993
		4.Sınıf	-,20043	,16216	,822
		5.Sınıf	-,34781	,16174	,330
	2. Sınıf	1.Sınıf	,45136	,16864	,130
		3.Sınıf	,36977	,16015	,257
		4.Sınıf	,25093	,15572	,628
		5.Sınıf	,10356	,15528	,979
	3. Sınıf	1.Sınıf	,08159	,16642	,993
		2.Sınıf	-,36977	,16015	,257
		4.Sınıf	-,11884	,15331	,963
		5.Sınıf	-,26621	,15286	,553
	4. Sınıf	1.Sınıf	,20043	,16216	,822
		2.Sınıf	-,25093	,15572	,628
		3.Sınıf	,11884	,15331	,963
		5.Sınıf	-,14738	,14821	,911
	5. Sınıf	1.Sınıf	,34781	,16174	,330
		2.Sınıf	-,10356	,15528	,979
		3.Sınıf	,26621	,15286	,553
		4.Sınıf	,14738	,14821	,911

Tablo 88 ele alındığında, “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; elde edilen farklılığın tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenlerinin ortalamaları incelediğinde bu ifadeye en fazla katılanların çocuğu 1. sınıfa devam eden veliler olduğu görülmüştür.

Tablo 89. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S27	1.Sınıf	58	2,94	0,96	G.Arası	9,516	4	2,379	3,040	,017
	2.Sınıf	67	3,40	0,83						
	3.Sınıf	71	3,28	0,92	G.İçi	275,414	352	,782		
	4.Sınıf	80	3,35	0,92						
	5.Sınıf	81	3,43	0,76	Toplam	284,930	356			
	Toplam	357	3,29	0,89						

Tablo 89 incelendiğinde, “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 90. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Sınıf Düzeyi” (i)	“Sınıf Düzeyi” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S27	1. Sınıf	2.Sınıf	-,48456	,15864	,056
		3.Sınıf	-,33341	,15656	,340
		4.Sınıf	-,40172	,15255	,142
		5.Sınıf	-,45913	,15215	,061
	2. Sınıf	1.Sınıf	,48456	,15864	,056
		3.Sınıf	,15115	,15066	,909
		4.Sınıf	,08284	,14649	,988
		5.Sınıf	,02543	,14607	1,000
	3. Sınıf	1.Sınıf	,33341	,15656	,340
		2.Sınıf	-,15115	,15066	,909
		4.Sınıf	-,06831	,14422	,994
		5.Sınıf	-,12572	,14380	,943
	4. Sınıf	1.Sınıf	,40172	,15255	,142
		2.Sınıf	-,08284	,14649	,988
		3.Sınıf	,06831	,14422	,994
		5.Sınıf	-,05741	,13943	,997
	5. Sınıf	1.Sınıf	,45913	,15215	,061
		2.Sınıf	-,02543	,14607	1,000
		3.Sınıf	,12572	,14380	,943
		4.Sınıf	,05741	,13943	,997

Tablo 90 incelendiğinde, “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; elde edilen farklılığın tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenlerinin ortalamaları incelediğinde bu ifadeye en fazla katılanların çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler olduğu görülmüştür.

Tablo 91. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesine İlişkin Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P
S28	1.Sınıf	58	2,39	1,15	G.Arası	14,460	4	3,615	2,578	,037
	2.Sınıf	67	2,22	1,17						
	3.Sınıf	71	2,11	1,22	G.İçi	493,495	352	1,402		
	4.Sınıf	80	2,23	1,19						
	5.Sınıf	81	2,70	1,16	Toplam	507,955	356			
	Toplam	357	2,32	1,19						

Tablo 91 ele alındığında, “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının velilerin “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, “Çocuğun Sınıf Düzeyi” değişkeni gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < ,05$).

Bunun ardından, farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla tamamlayıcı hesaplardan post-hoc Scheffe testi tekniklerine geçilmiş ve sonuçlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 92. “Çocuğun Sınıf Düzeyi” Değişkenine Göre “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” İfadesi Puan Ortalamaları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonrası Tamamlayıcı Hesaplardan Scheffe Testi Sonuçları

	“Sınıf Düzeyi” (i)	“Sınıf Düzeyi” (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
S28	1. Sınıf	2.Sınıf	-,30494	,21236	,724
		3.Sınıf	,28388	,20957	,766
		4.Sınıf	,15905	,20420	,962
		5.Sınıf	,17433	,20367	,947
	2. Sınıf	1.Sınıf	,30494	,21236	,724
		3.Sınıf	,58882	,20167	,077
		4.Sınıf	,46399	,19609	,234
		5.Sınıf	,47927	,19553	,201
	3. Sınıf	1.Sınıf	-,28388	,20957	,766
		2.Sınıf	-,58882	,20167	,077
		4.Sınıf	-,12482	,19306	,981
		5.Sınıf	-,10955	,19250	,988
	4. Sınıf	1.Sınıf	-,15905	,20420	,962
		2.Sınıf	-,46399	,19609	,234
		3.Sınıf	,12482	,19306	,981
		5.Sınıf	,01528	,18664	1,000
	5. Sınıf	1.Sınıf	-,17433	,20367	,947
		2.Sınıf	-,47927	,19553	,201
		3.Sınıf	,10955	,19250	,988
		4.Sınıf	-,01528	,18664	1,000

Tablo 92’de de görüldüğü gibi, “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; elde edilen farklılığın tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenlerinin ortalamaları incelediğinde bu ifadeye en fazla katılanların çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler olduğu saptanmıştır.

4.3. VELİLERİN BAĞIMLI DEĞİŞKENLERE (ANKETTEKİ İFADELERE) VERDİKLERİ CEVAPLARIN FREKANS, YÜZDE, ORTALAMA VE STANDART SAPMASINA GÖRE DAĞILIMI

4.3.1. “İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini Ortaya Koymak” İle İlgili İfadelerin (Bağımlı Değişkenlerin) Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Tablo 93. Velilerin “İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini Ortaya Koymak” İle İlgili İfadelere Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerlerinin Dağılımı

Maddeler	HİÇ		NADİREN		ÇOĞUNLUKLA		HER ZAMAN		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%		
1. Madde	1	0,3	16	4,5	86	24,1	254	71,1	3,66	0,57
2. Madde	6	1,7	20	5,6	103	28,9	228	63,9	3,54	0,67
3. Madde	8	2,2	41	11,5	115	32,2	193	54,1	3,38	0,77
4. Madde	4	1,1	32	9,0	90	25,2	231	64,7	3,53	0,70
5. Madde	27	7,6	53	14,8	85	23,8	192	53,8	3,23	0,96
6. Madde	13	3,6	33	9,2	103	28,9	208	58,3	3,41	0,80
7. Madde	10	2,8	42	11,8	117	32,8	188	52,7	3,35	0,79
8. Madde	28	7,8	67	18,8	95	26,6	167	46,8	3,12	0,97
9. Madde	20	5,6	48	13,4	104	29,1	185	51,8	3,27	0,89
10. Madde	78	21,8	92	25,8	86	24,1	101	28,3	2,58	1,11
11. Madde	32	9,0	104	29,1	121	33,9	100	28,0	2,80	0,94
12. Madde	41	11,5	79	22,1	135	37,8	102	28,6	2,83	0,97
13. Madde	125	35,0	86	24,1	79	22,1	67	18,8	2,24	1,12
14. Madde	101	28,3	89	24,9	85	23,8	82	23,0	2,41	1,12
15. Madde	26	7,3	61	17,1	93	26,1	177	49,6	3,17	0,96
16. Madde	217	60,8	73	20,4	29	8,1	38	10,6	1,68	1,00
17. Madde	77	21,6	86	24,1	87	24,4	107	30,0	2,62	1,12
18. Madde	30	8,4	64	17,9	95	26,6	168	47,1	3,12	0,98
19. Madde	44	12,3	84	23,5	95	26,6	134	37,5	2,89	1,04
20. Madde	22	6,2	83	23,2	122	34,2	130	36,4	3,00	0,91

21. Madde	26	7,3	68	19,0	112	31,4	151	42,3	3,08	0,94
22. Madde	72	20,2	102	28,6	97	27,2	86	24,1	2,55	1,06
23. Madde	31	8,7	55	15,4	105	29,4	166	46,5	3,13	0,97
24. Madde	9	2,5	29	8,1	69	19,3	250	70,0	3,56	0,74
25. Madde	49	13,7	87	24,4	101	28,3	120	33,6	2,81	1,04
26. Madde	43	12,0	59	16,5	116	32,5	139	38,9	2,98	1,01
27. Madde	21	5,9	42	11,8	103	28,9	191	53,5	3,29	89
28. Madde	127	35,6	76	21,3	66	18,5	88	24,6	2,32	1,19
29. Madde	25	7,0	63	17,6	114	31,9	155	43,4	3,11	0,93
30. Madde	27	7,6	87	24,4	123	34,5	120	33,6	2,94	0,93
31. Madde	51	14,3	80	22,4	112	31,4	114	31,9	2,80	1,04
GENEL ORTALAMA									2,98	

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi, anket çalışmasına katılan velilerin bağımlı değişkenlere (ifadelere) verdikleri en olumlu cevaplar (en fazla katıldıkları ifadeler); "*Velilere saygılı davranır*" ifadesi (X=3,66 "Her Zaman" düzeyinde), "*Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır*" ifadesi (X=3,56 "Her Zaman" düzeyinde) ve "*Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz*" ifadesi (X=3,54 "Her Zaman" düzeyinde) olarak bulunmuştur.

Araştırmaya katılan velilerin bağımlı değişkenlere verdikleri en olumsuz (en az katıldıkları ifadeler) yanıtların ise; "*Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar*" ifadesinin (X=1,68 "Hiç" düzeyinde), "*Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar*" ifadesinin (X=2,24 "Nadiren" düzeyinde) ve "*Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır*" ifadesinin (X=2,32 "Nadiren" düzeyinde) olduğu saptanmıştır.

Örnekleme oluşturan velilerin, "*İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini*"ne yönelik ifadelerle verdikleri cevapların toplam aritmetik ortalamasının ise X=2,98 "Çoğunlukla" düzeyinde olduğu görülmüştür.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. TARTIŞMALAR

Bu bölümde, araştırma sonucunda elde edilen bulgular çerçevesinde yapılmış olan tartışmalara yer almaktadır.

5.1.1. Bağımlı Değişkenlerin Bağımsız Değişkenlere Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Elde Edilen Bulgulara Dair Tartışmalar

Bu kısımda, bağımlı değişkenlerin bağımsız değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin elde edilen bulgulara dair tartışmalara yer verilmiştir.

5.1.1.1. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Tartışmalar

“Velilere saygılı davranır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifadeye bayan velilerin erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katıldıkları görülmüştür.

“Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifadeye bayan velilerin erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katıldıkları görülmüştür.

“Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda;

bu ifadeye bayan velilerin erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katıldıkları görülmüştür.

“Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifadeye bayan velilerin erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katıldıkları görülmüştür.

“Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifadeye bayan velilerin erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katıldıkları görülmüştür.

“Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesinin aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda; bu ifadeye bayan velilerin erkek velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katıldıkları görülmüştür.

Anketteki ifadelere verilen cevaplar incelendiğinde, anlamlı çıkan ifadelerin tümüne bayan velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bayan velilerin, veli-okul işbirliğinde yöneticinin olumlu rollerine daha fazla olumlu görüş bildirmelerinde; bayan olmaları nedeniyle idarecilerin onlara daha nazik davranmaları, bayan velilerin okulu daha fazla ziyaret etme şanslarının olması, çocuğun tüm gelişimlerinde annelik vasfı ile daha duyarlı olmaları ve bu nedenle yönetici ve öğretmenlerle daha fazla iletişim kurmaları gibi faktörlerin etkili olduğu düşünülmektedir.

5.1.1.2. Yaş Değişkenine İlişkin Tartışmalar

“Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler” ifadesinin velilerin yaş değişkenine göre hangi

gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık elde edilmiştir. Ancak velilerin yaş gruplarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde bu ifadeye en fazla katılanların 21-30 yaş arasında olan veliler olduğu görülmüştür.

“Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin velilerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye 21-30 yaş arasında olan veliler, 51 yaş ve üzerinde olan velilerden anlamlı düzeyde daha fazla katılmışlardır.

“Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” ifadesinin velilerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık elde edilmiştir. Ancak velilerin yaş gruplarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde bu ifadeye en fazla katılanların 21-30 yaş arasında olan veliler olduğu görülmüştür.

Velilerin yaş değişkenine göre ulaşılan bulgulara bakıldığında, veli-okul işbirliğinin geliştirilmesinde yöneticileri daha olumlu bulanların genç veliler olduğu göze çarpmaktadır. Bu bulgunun ön plana çıkmasında; genç velilerin okula daha çok geliyor olmalarının, çocukları adına okuldan beklentilerinin daha yüksek olmalarının ve çocuklarının gelişimi ile ilgili daha bilinçli olmalarının etkili olduğu ifade edilebilir.

5.1.1.3. Medeni Durum Değişkenine İlişkin Tartışmalar

“Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler” ifadesinin velilerin medeni durum değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık elde edilmiştir. Ancak velilerin medeni durum gruplarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde bu ifadeye en fazla katılanların aynı ortalama ile, dul ve bekar olan veliler olduğu görülmüştür. Tek ebeveynle yaşayan çocukların diğer çocuklardan fazla problem yaşadıkları bilinmektedir. Bu çocukların aile için sıkıntıları, hem bireysel hem eğitimle ilgili çeşitli

sorunlara neden olmakta ve bu farklılıkları öğretmenler ve idarecilerin dikkatini çekmektedir. Özellikle varsa davranış problemlerini velilerle paylaşmaları ve ne yapabilecekleri konusunda işbirliği yoluna gitmelerinin bu sonucun elde edilmesinde önemli bir etken olduğu düşünülmektedir.

5.1.1.4. Çocuk Sayısı Değişkenine İlişkin Tartışmalar

“Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye 4 çocuk sahibi olan öğretmenler 2 çocuğu olan velilerden anlamlı düzeyde daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

“Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık elde edilmiştir. Ancak velilerin çocuk sayısı gruplarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde bu ifadeye en fazla katılanların 4 çocuk sahibi olan veliler olduğu bulgusu elde edilmiştir.

“Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler, hem 1 çocuğu olan velilerden, hem 2 çocuğu olan velilerden ve hem de 3 çocuğu olan velilerden daha fazla katılmışlardır.

“İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler, hem 1 çocuğu olan velilerden hem de 2 çocuğu olan velilerden daha fazla katılmışlardır.

“Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar” ifadesinin velilerin çocuk sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye 5 ve daha fazla çocuğu olan veliler, hem 1 çocuğu olan velilerden hem 2 çocuğu olan velilerden hem de 3 çocuğu olan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Velilerin sahip oldukları çocuk sayısına göre; veli-okul işbirliğinde yöneticilerin olumlu tarzlarını vurgulayan veli grupları incelendiğinde, çocuk sayısı çok olan velilerin daha fazla olumlu tavır sergiledikleri görülmektedir. Daha fazla çocuğu olan velilerin bu bulguyu ön plana çıkarmalarında; muhtemelen daha önce okula çocuk gönderdikleri için yöneticilerin rol ve sorumluluklarını biliyor olmalarının, daha deneyimli veliler olmalarının, bu deneyimleri çerçevesinde okuldan beklentilerinin daha fazla olmasının etkili olduğu söylenebilir.

5.1.1.5. Veli Toplantısına Katılma Sayısı Değişkenine İlişkin Tartışmalar

“Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık olduğu görülmüştür. Ancak velilerin, veli toplantısına katılma sayısı değişkenine ait aritmetik ortalamaları incelendiğinde, bu ifadeye en fazla olumlu görüş bildirenlerin yılda 5 ve daha fazla defa veli toplantısına katılan veliler olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

“Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 2 defa katılan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

“Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 3 defa katılan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

“Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 3 defa katılan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

“Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık olduğu görülmüştür. Ancak velilerin, veli toplantısına katılma sayısı değişkenine ait aritmetik ortalamaları incelendiğinde, bu ifadeye en fazla olumlu görüş bildirenlerin yılda 5 ve daha fazla defa veli toplantısına katılan veliler olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

“Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 3 defa katılan velilerden daha fazla katılmışlardır.

Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin, veli toplantısına katılma sayısı değişkenine ait aritmetik

ortalamları incelendiğinde, bu ifadeye en fazla olumlu görüş bildirenlerin yılda 5 ve daha fazla defa veli toplantısına katılan veliler olduğu görülmüştür.

“Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler toplantılara yılda 2 defa katılan velilerden daha fazla katılmışlardır.

“Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin, veli toplantısına katılma sayısı değişkenine ait aritmetik ortalamaları incelendiğinde, bu ifadeye en fazla olumlu görüş bildirenlerin yılda 5 ve daha fazla defa veli toplantısına katılan veliler olduğu görülmüştür.

“Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin velilerin veli toplantısına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, toplantılara yılda 5 ve daha çok defa katılan veliler, hem toplantılara yılda 2 defa katılan velilerden hem de toplantılara yılda 3 defa katılan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Yukarıdaki bulgularda da vurgulandığı gibi, yöneticilerin veli-okul işbirliği geliştirmelerindeki olumlu tutumlarına daha duyarlı olan velilerin, sık sık veli toplantılarına katılan veliler olduğu görülmektedir. Daha fazla veli toplantısına katılıyor olmakla bu velilerin yöneticilerin gayretlerini görme, çalışmalarını takip etme şanslarının daha fazla çok olduğu açıktır. Okulla daha fazla iletişim kuruyor olmaları ve öğretmen ve yöneticiler ile çocukları hakkında daha fazla zaman geçiriyor olmaları konuya daha bilinçli yaklaştıklarını gösterir. Bu bilgiler çerçevesinde, veli toplantılarına

sık sık katılan velilerin bu bulguyu ortaya koymalarının beklendik bir bulgu olduğu ifade edilebilir.

5.1.1.6. Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Değişkenine İlişkin Tartışmalar

“Velilere saygılı davranır” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

“Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

“Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

“Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

“Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

“Velilerin okul -aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

“Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katılmışlardır.

“Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katılmışlardır.

“Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara

her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla olumlu tavır sergilemişlerdir.

“Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katılmışlardır.

“Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katıldıklarını bildirmişlerdir.

“Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir” ifadesinin Yöneticinin veli toplantılarına katılma sayısı değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye yöneticileri toplantılara her zaman katılan veliler, hem yöneticisi toplantılara nadiren katılan velilerden hem de yöneticisi toplantılara hiç katılmayan velilerden daha fazla katıldıklarını bildirmişlerdir.

Yöneticilerin veli toplantılarına bizzat katılmaları ve okullarında öğrenim gören çocukların velileri ile çocuklar hakkında fikir alışverişinde bulunmalarının önemi bilinmektedir. Okulun yöneticisi ile rahatlıkla iletişim kurabilen velilerin, yöneticilerin tutumları ile ilgili daha fazla fikir sahibi olacakları da aşıkardır. Bu bağlamda, veli toplantılarına sık sık katılan yöneticiler doğal olarak velilerle daha fazla etkileşim halinde olduklarından veliler üzerinde olumlu bir intiba bırakacaktır. Bu değişkene ait bulgular da bu bilgileri destekler niteliktedir. Yöneticisi veli toplantılarına sık sık katılan veliler, bu yöneticilerin veli-okul işbirliği geliştirme konusunda daha olumlu tutumlar sergilediklerini ortaya koymuşlardır.

5.1.1.7. Çocuğun Sınıf Düzeyi Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Velilere saygılı davranır” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, çocuğu 2. sınıfa devam eden veliler, çocuğu 4. sınıfa devam eden velilerden daha fazla katılmışlardır.

“Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; elde edilen farklılığın tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenlerinin ortalamaları incelediğinde bu ifadeye en fazla katılanların çocuğu 1. sınıfa devam eden veliler olduğu görülmüştür.

“Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; elde edilen farklılığın tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenlerinin ortalamaları incelediğinde bu ifadeye en fazla katılanların çocuğu 2. sınıfa devam eden veliler olduğu görülmüştür.

Yukarıdaki her üç ifade için bu bulgunun elde edilmesinde, çocuğu daha alt sınıflarda öğrenim gören velilerin, çocuklarının yaşı bağlamında öğretmen ve idarecilerden beklentilerinin daha fazla olmasının etkili olduğu söylenebilir.

“Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler, hem çocuğu 1. sınıfa devam eden velilerden hem de çocuğu 2. sınıfa devam eden velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu sonuca ulaşılmasında da, çocuğu 5 sınıfa giden velilerin okul içi rol ve sorumluluklara daha tanıdık olmalarının etkili olduğu söylenebilir. Daha açık bir ifade ile; yıllardır okulla iletişim içinde olan bu veliler,

yöneticilerin öğretmen-veli koordinasyonundaki rollerinin farkındadır ve yöneticilerin bu rolü gerçekleştirip gerçekleştirmediklerini de görebilmektedir.

“Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; elde edilen farklılığın tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenlerinin ortalamaları incelediğinde bu ifadeye en fazla katılanların çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler olduğu görülmüştür.

“Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; elde edilen farklılığın tesadüfi bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Ancak velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenlerinin ortalamaları incelediğinde bu ifadeye en fazla katılanların çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler olduğu saptanmıştır.

“İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler” ifadesinin velilerin Çocuğun Sınıf Düzeyi değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda; bu ifadeye, çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler, hem çocuğu 3. sınıfa devam eden velilerden hem de çocuğu 4. sınıfa devam eden velilerden daha fazla olumlu görüş bildirmişlerdir.

Yukarıdaki her dört ifadeye de, çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler daha fazla katılmışlardır. 5. sınıf artık ortaöğretime geçiş için sınavların başladığı, velilerin konuya daha fazla kafa yordukları bir dönemdir. Bu yüzden okul yöneticilerinin çocukları ile ilgili yöneltme faaliyetlerine daha duyarlı olmaları beklenen bir durumdur. Çocuklarının daha fazla ders çalışması, gidebilecekleri ortaöğretim kurumları hakkında bilgilendirilmesi, sağlıklı çalışma ortamlarının sunulması gibi eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetlerinin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi bu veliler için artık oldukça önemlidir. Çocuğu 5. sınıfa devam eden velilerin bu ifadelere çocuğu daha alt sınıflarda okuyan velilerden daha fazla katılmalarının şaşırtıcı bir sonuç olmadığı söylenebilir.

5.1.2. Velilerin “İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini Ortaya Koymak” İle İlgili İfadelere Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmasına İlişkin Bulgulara Dair Tartışmalar

Bu kısımda, velilerin “İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini” İle İlgili İfadelere (bağımlı değişkenlere) verdikleri cevapların frekans, yüzde, ortalama ve standart sapmasına ilişkin bulgulara dair tartışmalara yer verilmiştir.

Anket çalışmasına katılan velilerin bağımlı değişkenlere (ifadelere) verdikleri en olumlu cevaplar (en fazla katıldıkları ifadeler); *"Velilere saygılı davranır"* ifadesi “Her Zaman” düzeyinde, *"Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inanılmıştır"* ifadesi “Her Zaman” düzeyinde ve *"Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz"* ifadesi “Her Zaman” düzeyinde olarak bulunmuştur.

Velilerin en fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler incelendiğinde; bu ifadelerin veli-okul işbirliğindeki yönetici rollerinden daha çok iletişimle ilgili ifadeler oldukları göze çarpmaktadır. Veliler, yöneticilerin sağlıklı iletişim becerileri ön plana çıkarmışlar ve okula gittiklerinde nazik, iletişime açık, hoşgörülü bir tutumla karşılaştıklarını vurgulamışlardır.

Araştırmaya katılan velilerin bağımlı değişkenlere verdikleri en olumsuz (en az katıldıkları ifadeler) yanıtların ise; *"Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar"* ifadesinin “Hiç” düzeyinde, *"Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar"* ifadesinin “Nadiren” düzeyinde ve *"Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır"* ifadesinin “Nadiren” düzeyinde olduğu saptanmıştır.

Velilerin, en olumsuz görüş bildirdikleri ifadeler ele alındığında ise; bu ifadelerin daha çok imkânların kısıtlı olduğu roller oldukları görülmektedir. Yöneticilerin, çocukların evlerine gidip tek tek ilgilenmeleri bu kadar kalabalık olan okullar için geçerli olan bir durum değildir. Dolayısıyla okul içinde bile sınırlı sürelerde velilerle iletişime geçebilen yöneticilerden böyle bir sorumluluk beklemenin yersiz

olduğu düşünölmektedir. Diğer yandan, tek tek çocukların hangi mesleklere ilgilerini olduğunu yöneticiler bilebilmek durumda değildirler. Bu konu daha ziyade, çocuklarla sürekli beraber olan öğretmenler ve okulun psikolojik danışmanları alakalıdır. Son olarak, okulda çocuklara çalışma ortamı sağlamak da okulun fiziki olanakları ile alakalı bir durumdur. Bir çok okul öğrencilerine böyle bir mekan yaratma konusunda maalesef yetersizdir. Okullar bu kadar kalabalıkken, bir çok başla amaçlı salon sınıfa dönüştürölürken böyle bir imkan geri planda kalmaktadır. Bu sıralanan bilgiler çerçevesinde, elde edilen bu en olumsuz yanıtların da aslında gayet beklenen bulgular olduğunu söylemek mümkündür.

5.2. SONUÇ

Bu kısımda, araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar özetlenerek aktarılmıştır.

5.2.1. Bağımlı Değişkenlerin Bağımsız Değişkenlere Göre Farklılaşım Farklılaşmadığına İlişkin Elde Edilen Bulgulara Dair Sonuçlar

Bu kısımda, bağımlı değişkenlerin bağımsız değişkenlere göre farklılaşım farklılaşmadığına ilişkin elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

5.2.1.1. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar

A- Bayan velilerin erkek velilerden daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:

- 1- “Velilere saygılı davranır”
- 2- “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar”
- 3- “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar”
- 4- “Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır”
- 5- “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır”
- 6- “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir”.

5.2.1.2. Yaş Değişkenine İlişkin Sonuçlar

A- 21-30 yaş arasındaki velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:

- 1- “Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler”

- 2- “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir”
- 3- “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler”

5.2.1.3. Medeni Durum Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- A- Eşiyile beraber olmayan velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:
- 1- “Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler”

5.2.1.4. Çocuk Sayısı Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- A- 4 çocuğu olan velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:
- 1- “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler”
 - 2- “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar”
- B- 5 ve daha fazla çocuğu olan velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:
- 1- “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler”
 - 2- “Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar”
 - 3- “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar”

5.2.1.5. Veli Toplantısına Katılma Sayısı Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- A- 5 ve daha çok defa veli toplantısına katılan velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:
- 1- “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir”
 - 2- “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler”

- 3- “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır”
- 4- “Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar”
- 5- “Velilerin okul-aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir”
- 6- “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar”
- 7- Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar”
- 8- “Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler”
- 9- “Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır”
- 10- “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır”

5.2.1.6. Yöneticinin Veli Toplantılarına Katılma Değişkenine İlişkin Sonuçlar

A- Yöneticileri veli toplantısına her zaman katılan velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:

- 1- “Velilere saygılı davranır”
- 2- “Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz”
- 3- “Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir”
- 4- “Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler”
- 5- “Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğini ortadan kalkması sağlanmıştır”
- 6- “Velilerin okul -aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir”
- 7- “Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler”
- 8- “Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar”

- 9- “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar”
- 10- “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir”
- 11- “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır”
- 12- “Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir

5.2.1.7. Çocuğun Sınıf Düzeyi Değişkenine İlişkin Sonuçlar

A- Çocuğu 1. sınıfa devam eden veliler velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:

- 1- “Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar”

B- Çocuğu 2. sınıfa devam eden veliler velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:

- 1- “Velilere saygılı davranır”
- 2- “Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir”

C- Çocuğu 5. sınıfa devam eden veliler velilerin daha fazla olumlu görüş bildirdikleri ifadeler:

- 1- “Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar”
- 2- “Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir”
- 3- “Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır”
- 4- “İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler”

5.2.2. Velilerin “İlköğretimde Veli-Okul İşbirliğinin Geliştirilmesinde Yönetici Rollerini Ortaya Koymak” İle İlgili İfadelere Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmasına İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar

A- Araştırmaya katılan velilerin bağımlı değişkenlere (ifadelere) verdikleri en olumsuz cevaplar (en fazla katıldıkları ifadeler):

- 1- "Velilere saygılı davranır"
- 2- "Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır"
- 3- "Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz"

B- Araştırmaya katılan velilerin bağımlı değişkenlere verdikleri en olumlu (en az katıldıkları ifadeler) yanıtlar:

- 1- "Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar"
- 2- "Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar"
- 3- "Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkân bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır"

5.3. ÖNERİLER

Bu kısımda araştırma bulgularından hareketle yapılan çeşitli önerilere yer verilmiştir.

1. Bireyin gelişiminde ne tek başına aile ne de tek başına okul etkili olabilir. Bu bakımdan hem ailelerin hem de öğretmen ve idarecilerin bu önemin farkında olarak hareket etmeleri ve öğrencinin her yönüyle sağlıklı bir gelişim gösterebilmesi için hep beraber neler yapılabileceğini kararlaştırıp, kararlı bir şekilde bu faaliyetleri gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

2. Velilerin okula daha sık gelmesinde, çocukları ile ilgili paylaşımlarda bulunmalarında, öğretmen ve idarecilerin tutum ve tavırları da önemli bir etkidir. Saygılı, sevecen, ilgili, sıcak ve kabul eder bir tavırla karşılanan velinin okula daha sık geleceği ve paylaşımlarda bulunacağı açıktır. Bu yüzden öğretmen ve yöneticilerin velileri bu güzel tavır ve tutumlarla karşılaması, veli-okul işbirliği için önemli bir durumdur.

3. Okul-veli işbirliğinin sağlıklı ve istenilen bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için velileri okula çekecek çeşitli faaliyetlerde bulunulabilir. Örneğin, kermesler düzenlemek, velilerin de katılacağı piknik, gezi vb.. organizasyonlar tertip etmek, okulda velilerin bazı ürünlerinin sergileneceği (el sanatları, resimler vb.) aktiviteler yapmak, velileri motive etmek için her ay “ayın velisi”ni seçmek gibi bir çok uygulanabilecek faaliyetin bu işbirliğini geliştireceği düşünüldüğünden konuyla daha fazla ilgilenilmesi yararlı olacaktır.

4. Okullarda, resmi mevzuatla var olan ve çeşitli çalışmalar yürüten okul-aile birliklerinin işlerliğinin artırılması da gerekli bir konudur. Bu birliklerin bütün velilere ulaşabilmesinin sağlanması, velilere sadece okulun ihtiyaçlarını karşılamaları için maddi konularla alakalı değil her türlü konularda iletişime geçmeleri gibi hususlara önem verilmesi konuya ilgili çeşitli faydalar sağlayacaktır.

5. Çoğunlukla ailelerin ve bazen yönetici ve idarecilerin çocuk eğitimi, çocuk gelişimi gibi konularda eksikleri bulunmaktadır. Bu konuların önemi de göz önünde

bulundurularak, okullara konuyla alakalı uzmanların çağrılmasının, seminer, söyleşi gibi etkinliklerin yapılmasının oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, üniversitelerle işbirliği yoluna gidilip çeşitli konularda seminer verecek uzmanlara ulaşılabilir. Verilecek bu seminerler yoluyla hem aileler hem de öğretmen ve yöneticiler bilinçlenecek ve hem de veli-okul işbirliği için sağlam bir adım atılmış olacaktır.

6. Veli-okul işbirliğinin geliştirilmesinde etkili olan yollardan biri de velilere eğitim-öğretim süreci ile ilgili sorumluluklar vermektir. Velilere çocuklarının bazı eğitim işleri ile ilgili görevler vermek, veliye de zaman zaman karne vermek gibi uygulamalar veliye kişisel sorumluluk yükleyeceğinden işbirliğini geliştirecektir.

7. Okullarda belli aralıklarla ve resmi olarak yapılan veli toplantılarının amacına uygun şekilde gerçekleştirilmesi konusunda yöneticilere ve öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Yapılmış olması için, amaçsızca yapılan veli toplantılarının hiçbir getirisi olmadığı gibi bu tutum, toplantıların velilerce zaman kaybı olarak görülmesine neden olmakta ve velileri okuldan uzaklaştırmaktadır. Çocukların ders durumu, genel gelişim düzeyleri, olumlu ve olumsuz tarafları, geliştirilmesi gereken yönleri, velilere düşen sorumluluklar gibi bir çok gerekli konu bu toplantıların amacı olmalı ve yöneticiler bu konuda gerekli tedbirleri almalıdır.

8. Araştırma bulgularında da görüldüğü gibi, yöneticilerin veli toplantılarına bizzat katılıyor olmaları ve velileri dinleyip bilgilendiriyor olmaları velileri okula bağlayan bir durumdur. Bu yüzden, okul yöneticilerinin mutlaka veli toplantılarında var olmaları, velilerle etkileşime geçmeleri, onları dinlemeleri, kararları alırken onlara danışmaları veli-okul işbirliği için gerekli bir durumdur.

9. Velilerin okulda yapılan çalışmalarla ilgili bilgilendirilmesi de okul-veli işbirliğinin gerçekleştirilmesinde bir diğer önemli husustur. Veliler okulla ilgili çalışmalarda bilgilendirildiklerinde ve çeşitli kararlarda fikirleri sorulduğunda kendilerini değerli hissetmekte ve okula olan bağlılıkları artmaktadır. Bu bağlamda, velilerle okuldaki çalışmalar hakkında sürekli iletişime geçilmesi gerekmektedir.

10. Çok kalabalık olan okulların yöneticilerinin, tüm öğrencilerin velileri ile iletişime geçmesi oldukça zor olan bir durumdur. Bu yüzden, bu durumda olan yöneticiler yetki paylaşımı yoluna gidebilirler. Daha açık bir deyişle; müdür

yardımcılarından birini velilerle iletişim konusunda görevlendirebilir, zamanı daha uygun olan öğretmenlerine bu konuda görevler verebilir ya da gönüllü olan velilerle bazı yetkilerini çeşitli sınırlar içinde paylaşabilir. Daha sonra bu kişilerden bilgileri alarak yapacağı işleri planlayabilir. Oldukça ekonomik olan bu stratejini yöneticilerce kullanılmasının da veli-okul işbirliği adına önemli olduğu ifade edilebilir.

KAYNAKÇA

- Ada, S., Ünal, S., (2008). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. 4. Baskı, Ege Basım: İstanbul.
- Akkök, F.; (2003). **İlköğretimde Rehberlik**, (Editör. Yıldız Kuzgun, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Aslan, B., (1984), Ankara Merkez İlçelerinde Temel Eğitim Birinci Kademe Düzeyinde Okul-Aile İlişkileri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aslanargun, E. (2007). “Okul - Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma”. Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18: 119-135.
- Atabek, E., “Eğitimde Verimlilik İçin Okul-Aile İşbirliği”
<http://www.matokulu.com/matokulu/egitim31.php>.
- Balkar, B., (2009). “Okul-Aile İşbirliği sürecine İlişkin Veli ve Öğretmen Görüşleri Üzerine Nitel Bir Çalışma”. Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:3, No:36: 105-123, adana.
- Başaran, İ. Ethem (2000); Eğitim Yönetimi Nitelikli Okul, Feryal Matbaası, Ankara.
- Bayrakdar, M. (2006). “Okul-çevre İlişkilerini Geliştirmek için neler yapabiliriz?” İlk öğretmen Eğitimci Dergisi, 3: 12-13.
- Bıyıklı, L. (1983). Gelişmiş Ülkelerde Suçlu ve Korunmaya Muhtaç Çocuklar İçin Koruyucu Aile Uygulaması. Çocuk Suçluluğu ve Çocuk Mahkemeleri Sempozyumu. A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Bursalıoğlu, Ziya (2005); **Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış**, PegemA Yayıncılık, Ankara.
- Celkan, H. Y., (1989). **Eğitim Sosyolojisi**. Erzurum.

- Çelenk, S., (2003). “*Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması*”, İlköğretim - Online 2 (2), 2003 sf. 28-34.
- Demirel, Ö. (2002). **Türkçe Öğretimi**, Ankara: PeGema Yayıncılık
- Doğru, Ç., T., (2005). Okul-Öğretmen- Aile İşbirliğini Sınıf Yönetimine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Genç, Z., S., (2006). “*İlköğretim I. Kademedeki Okul-Aile İşbirliği ile İlgili Öğretmen ve Veli Görüşleri*”. Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Gökçe, E., (2000). “*İlköğretimde Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi*”. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Gümüşeli, A., İ., (2004). “*Ailenin Katılım ve Desteğinin Öğrenci Başarısına Etkisi*”. Özel Okullar Birliği Bülteni, Eylül 2004, Sayı: 2/6: 14-17.
- Grant, E. H. (1964). *Okul Aile İşbirliği Nedir ve Nasıl Sağlanıyor?* (Çev.: İbrahim Yurt) Güzel Sanatlar Basımevi, Ankara.
- Kaplan, S., (2002). İlköğretim 1. Kademe Okul-Aile İşbirliği Mevcut Durum ve Bir Model Önerisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Karasar, N. (1999). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. İstanbul: Nobel Yayınları.
- Kaya, İ., (2003). **Çocuk, Ergen, Anne ve Baba**. (Editör: Gül Şendil). Santay Yayınları, İstanbul.

- Kaya, M., Ö., (2002). Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan programlara Ailelerin İlgi ve Katılımları İle Okulöncesi Eğitim Kurumlarının Aile Eğitimine Katkısı Konusunda Anne-Baba Görüşleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Kıncal, Y. R., (1993), *Aile ve Eğitim*, Eğitim Dergisi, Sayı 5.
- Kurbay, E., (2008). Öğretmen-Veli İşbirliğinin Öğrenci Başarısına Etkisinin Büyükçekmece İlköğretim Okulları Örneğinde İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Oktaç, A., (1999). **Yaşamın Sihirli Yılları**. Epsilon Yayıncılık, 1. Basım, İstanbul.
- Özyürek, L. (1983). Çocuğumun öğretmeni (Veli-öğretmen ilişkisi konusunda küçük bir inceleme). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 16 (2): 61-76.
- Sakbaşı, S., Kavak, Y. (2008). Ortaöğretim Okullarındaki Okul Aile Birliklerinin Görevlerini Gerçekleştirme Düzeyleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Sarıtaş, M., (2003). **Öğretmen – Veli Görüşmelerinin Yönetimi**, (Ed. Mehmet Şişman ve Selahattin Turan) Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Satır, S. (1996). Özel Tefik Fikret Lisesi Öğrencilerinin Akademik Başarılarıyla İlgili Anne- Baba Davranışları ve Akademik Başarıyı Artırmaya Yönelik Anne-Baba Eğitim Gereksinmelerinin Belirlenmesi. Yayınlanmamış. Yüksek Lisans Tezi Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ,Ankara.
- Say, Ö., (2008). İlköğretim Okullarının Yönetiminde Velilerin Yönetime Katkısı: Zonguldak İli Örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.

Şisman, M., Turan, S., (2005); **Eğitim ve Okul Yönetimi, Eğitim ve Okul Yöneticiliği El Kitabı** (Editör: Yüksel Özden), PegemA Yayınları, Ankara.

Uluğ, F., (1999). **Eğitimde Grup Süreçleri**, Ankara.

Yavuzer, H., (1999). **Çocuk Psikolojisi**. Remzi Kitapevi, 17. Basım, İstanbul

Yörükoğlu, A., (1997), **Çocuk Ruh Sağlığı**, İstanbul, Özgür Yayınları.

www.meb.gov.tr (13.12.2009 tarihinde indirilmiştir).

<http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=veritbn&kelimesec=331165> (13.12.2009 tarihinde indirilmiştir).

EKLER

1- ANKET ÖRNEĞİ

EK-1

Sayın veli,

Bu araştırmada; “**ilköğretimde okul-veli işbirliğinin geliştirilmesinde yöneticinin etkisi**” hakkında bilgi toplamak amaçlanmıştır. Bilgiler yüksek lisans bitirme tezinde kullanılacaktır. Elde edilen bilgiler bilimsel amaçlara göre topluca değerlendirilecektir. Bu nedenle ankete **adınızı yazmanıza gerek yoktur**.

Araştırmanın gerçekliği açısından lütfen bütün soruları okuyunuz ve mutlaka **her soruyu cevaplandırınız**. Sizce **en doğru olan seçeneği** mutlaka doğru yere işaretlemeye dikkat ediniz. Gösterdiğiniz ilgi ve işbirliği için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Semra ÜNAL
Tez Danışmanı

Tufan KANBUR
Yüksek Lisans Öğrencisi

I.BÖLÜM

Bu bölümde size uygun olan seçeneği (x) işareti ile işaretleyiniz.

1) **Velinin yaşı :** a- () 21 – 30 b- () 31 – 40 c- () 41 – 50 d- () 51 ve üzeri

2) **Velinin cinsiyeti :** a- () Kadın b- () Erkek

3) **Velinin medeni durumu :** a- () Evli b- () Dul c- () Bekar

4) **Ailedeki çocuk sayısı :** a- () Bir b- () İki c- () Üç
d- () Dört e- () Beş ve üzeri

5) **Bir yılda ortalama kaç veli toplantısına katılıyorsunuz?**

a- () Bir b- () İki c- () Üç d- () Dört e- () Beş ve üzeri

6) **Okul yöneticisi veli toplantılarına katılıyor mu?**

a- () Evet b- () Nadiren c- () Hiç

7) Veli olarak okul yönetimiyle görüşmeye en çok hangi durumda gidiyorsunuz?

- a- () Derslerinde başarısız olduğunda
- b- () Derslerinde başarılı olduğunda
- c- () Psikolojik problemleri olduğunda
- d- () Disiplin probleminde
- e- () Maddi yardıma ihtiyaç olduğuna

8) Veli olarak çocuğunuzla ilgili problemde hangi yolu izliyorsunuz?

- a- () Müdür ile görüşüyorum
- b- () Müdür Yardımcısı ile görüşüyorum
- c- () Öğretmen ile görüşüyorum
- d- () Diğer

9) Çocuğunuzun öğretmen ile en çok nerede görüşüyorsunuz?

- a- () Okul çıkışı
- b- () Veli toplantısı
- c- () Okul koridoru
- d- () Belirlenen odada

10) Çocuğunuz kaçınıcı sınıfta okuyor?

- a-() 1
- b-() 2
- c-() 3
- d-() 4
- e- () 5

I.BÖLÜM Bu bölümde size en uygun olan seçeneği (x) işareti ile işaretleyiniz.

	SAYIN VELİ;	HER ZAMAN	ÇOĞUN- LUKLA	NADİ- REN	HİÇ
1	Velilere saygılı davranır.				
2	Çocuklarla ilgili sorunları rahatlıkla konuşabiliyoruz.				
3	Bize doğru yolu gösteren, ikna eden, inandırıcı bir kişidir.				
4	Veliler okula geldiklerinde kendisi ile görüşebilir.				
5	Okulda ya da dışarıda karşılaştığımızda arkadaşça davranış gösterir.				
6	Velilerle nasıl işbirliği yapacağını bilir.				
7	Öğretmenlerin velilere yakınlık göstermesini sağlar.				
8	Çocuklarımızın daha iyi yetişmesini sağlamak için okulda toplantılar düzenler.				
9	Okulda yapılan tüm çalışmalardan velileri haberdar eder.				
10	Velilerin eğitilmesi için kurslar düzenler.				
11	Velilerin okula sık gelmesini sağlar.				
12	Okul yönetiminin gösterdiği yakınlıktan dolayı velinin ilgisizliğinin ortadan kalkması sağlanmıştır.				
13	Çocuklarımızın hangi mesleklere ilgisi olduğunu velilere açıklarlar.				
14	İlköğretimden sonra devam edebilecekleri okullar hakkında bilgi verirler.				
15	Velilerin okulla işbirliğini arttırmasının yararlı olacağını açıklar.				
16	Yöneticiler velileri evlerinde ziyaret ederek, ev yaşantılarını öğrenmeye çalışırlar.				
17	Velilerin özelliklerini dikkate alarak tanışma toplantıları, gezi, seminer kermes ve benzeri etkinlikler düzenlerler.				
18	Velilerin okul -aile birliği ile işbirliği yapmasını sağlayacak okulda uygun bir yer gösterir.				

19	Sağlıklı yaşam konusunda veliyi bilgilendirirler.				
20	Velinin okul yönetimine ve öğretmenlerle sürekli işbirliği ve etkinliğin içerisinde olmasını sağlarlar.				
21	Velinin okul etkinliklerine ve toplantılara aktif olarak katılması ortamını oluştururlar.				
22	Velinin okula karşı duyarlı olması ve işbirliğinin önemine inanması için seminerler düzenlerler.				
23	Velinin çocuğun sorunuyla yakından ilgilenmesi konusunda bilinçlendirirler.				
24	Çocuğun okuldaki başarısında velinin önemli bir rolü olduğuna inandırılmıştır.				
25	Okul, çevrenin yapısını inceleyerek insanların eğitim ihtiyaçlarını saptar, örgün ve gerekirse yaygın eğitim yoluyla karşılamaya çalışır.				
26	Okul, çevre için insan kaynakları hazırlayan örgüttür. Bu nedenle çevrenin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayarak sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmesi ve kalkınması için insan gücünü yetiştirir.				
27	Okul aileleri çocuklarına karşı sorumlulukları hakkında bilinçlendirir.				
28	Okul aile birliği evde derslerine çalışmak için imkan bulamayan öğrencilere, okulda çalışma ortamı hazırlamaktadır.				
29	Yönetici velilerin görüşlerini dinler ve değer verir.				
30	Yönetici velileri alınacak bazı kararlara katılmasını sağlar.				
31	Yönetici velilerin eğitime ilişkin beklentilerini karşılayacak sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak eğitimcileri görevlendirir.				

III. BÖLÜM

Varsa Konu ile İlgili Diğer Görüşleriniz :

.....

.....

.....